

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 8 K, pol leta 4 K in za četr leta 2 K. — Naročnina za Nemčijo 8 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 7 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 16 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 48 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 36 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 10 vin. — Inserati se sprejemajo do torika opoldne. — Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

V Žalcu

se vrši v nedeljo, dne 17. marca l. 1918 velik manifestacijski shod

vseh slovenskih strank za jugoslovansko idejo.

Govorita dr. Korošec in dr. Ravnihar. Ura in lokal se naznanita pravočasno.

Položaj.

Dunaj, 24. februarja.

Majnika slovenskega leta se je državni zbor sesel. Preganjanja med vojno so avstrijske Slovence izredila, da jim ni življenja pod nemško nadvlado. Njihove pravice, njih življenje in imetje ni bilo varno pred nemško nasilnostjo. Iz vsakega slovenskega srca je kipelo navdušeno hrepenenje: Proč od Nemcev! Tako so nastale različne državnopravne deklaracije, med njimi tudi jugoslovanska.

Odkar zboruje državni zbor, si Nemci niso še znali pridobiti srca slovenskih državljanov. Nemci so se navduševali za vojsko do izkrvavljenja. Slovani so zahtevali mir; Nemci so se ponašali, da so samo njihovi vojaki kaj storili, naše vojake so omalovaževali; rekvizicije so videli le med Nemci, slovenskih pritožb glede rekvizicij niso hoteli poslušati. Kar se tiče nas Slovencev, smo med tem doživljali vsak dan rova sumničanja, opekovanja in zapostavljanja, na Stajerskem in Koroškem se je osebno po mestih prirejalo nove nasilne izgrede proti Slovincem, ne da bi jih kdo ščitil. Tako je n. pr. mariborski občinski svet sklenil, da odklanja v bodoče odgovornost za nemire proti Slovincem, in do danes se še Slovincem neprijazni cesarski namestnik grof Clary ni gnil, da bi vsaj uknil ta sklep, kamoli da bi poskrbel za varnost Slovencev. Shodi se Slovincem prepovedujejo, poslanci ne morejo priti v dotiko z volilci in Gradec in Dunaj odobrujeta take prepovedi. Slov. Štajer ima nenavadno veliko trpeti vsled hudih rekvizicij in kakor v zasmeh se je pred kratkim ugotovljalo po neki prehranjevalni komisiji, da se še Sloven-

ski Štajer lahko izrekvirira, ker od tam ni dovolj pritožb. Ali grof Clary res spi? Naravno je, da postaja vsled tega želja po Jugoslaviji, popolnoma svobodni od nemške nadvlade, od dne do dne vedno večja. Le pešica za suženjstvo in robstvo rojenih ljudi se še ni vzdramila in poljujuje nadalje tujčeve kvedre.

Kakor pri nas, tako je pri drugih Slovanih v Avstriji. Nemci so sedaj v vojski dokazali, da niso ne voljni, ne zmogni, da bi vladali Avstrijo. Na vsakem polju so doživeli poraz, povsod so pokazali nesrečno roko. Zato je vse nezadovoljno z njimi in njihovo vlado. Ta nezadovoljnost se izraža tudi v zadržanju ljudskih zastopnikov v državni zbornici napram sedanji vladi. Nihče od Slovanov je noče več prav podpirati, vsak narod hoče ločitev od Nemcev in svojo lastno narodno državnost.

Vlada bi morala dobiti odobritev proračuna za tekoče proračunsko leto. Uvidela je, da je nemogoče, zato je prišla sedaj, naj se ji dovoli vsaj štirimesečni začasni proračun. Tudi zanj še nima večine. Glasovanje bo dne 27. febr. Nihče ne ve, kaj se bo zgodilo. Tudi če bo večina, bo tako majhna, da bo že iz nje vsak lahko razbral veliko nezadovoljnost slovenskih narodov s sedanjim načinom vladanja, po katerem se gleda samo na Nemce.

Merodajni krogi v Avstriji sami so uvideli, da tako ne gre naprej. Nemški nadvladali je pri nas tudi po mnenju odločilnih krogov odklenalo. Zato bodo morala vlada že najbližji čas predložiti državnemu zboru spremembo ustave. Seveda bo sedanja vlada prinesla tak predlog, ki bo skrito in odkrito ščitil nemške predpravice. Toda pri Slovanih zanj ne bo našla nobenega umevanja. Mi imamo svoje deklaracije, in za maj kakor je v deklaracijah povedano, se niti nočemo razgovarjati. Trgovati, pogajati se nočemo več. Mi hočemo svojo svobodo, vse drugo za nas ni vredno niti razgovora. Naše stališče je jasno kakor beli dan, prikrivati ga ne maramo nikjer več.

Nemci hočejo sedaj z nami razgovor o naši bodočnosti. Dobro! Razgovarjamo se z njimi, kakor z vsakim človekom, ki hoče vedeti naše načrte, o naši bodočnosti hočemo odločevati sami brez Nemcev in nemškutarjev. Tak je sedaj naš položaj in ta je jasen!

ro do smrti. Pri trganju granatnih kosov iz mesa in kosti so me premogle bolečine tako, da sem se onesvestil. Prebudi se, sem bil že ves v povojih in obvezah po glavi in levici. Zdravnik me je pogladil z roko po čelu in menil:

„Glavo pač imate debelo kot vol. Samo eden izstrelak vam jo je preluknjal ravno pod levim očesom; vsi drugi so pa obtičali le pod kožo. Roka in lopatica sta pač zdrobljeni. Naravnali smo vam kosti, če se ne bo kaj obotavljalo, bo ostala roka, sicer pa le pojde pod nož.“

V teh besedah se ni skrivalo mnogo tolažbe; a mi je bilo prav vseeno, imam li roko ali ne, ker me je bolela preveč. Ponesli so me v barako, me razložili na posteljo in strežnica mi je vbrizgnila v desnico neke tekočine, ki me je zopet uspavala.

Spregledal sem, ko so me prevezavali. Na levo oko nisem videl nič, ne slišal na levo uho, niti govoril nisem, ker nisem mogel odpirati ust. Pri pregledovanju levice je siknil mlajši zdravnik:

„Amputieren“ (odrezati)!

Starejši pa je odkimaval da ne, naj se še počaka nekaj časa. Razklenili so mi siloma usta ter mi vlivali počasi po cevki čaja ter juhe. Videč, da neznošno trpim, so me zazibali v spanje z vbrizgavanjem v desnico.

To vsakdanje pregledovanje, negotovo skimovanje ter krmljenje po cevi je trpelo dober teden dni. Rane so se močno gnajile; izpiranje in čiščenje je bilo za moje živce pravcati pekel. Povrh se je še upiralo v tanke baročne stene junijsko žgoče sonce, da me je mučil občutek: moj ubogi hrbet mora zgoreti od vročine. Lačen sem bil, da mi je kar poplesavalo

Nemčija za vojsko.

Nemčija se še ni naveličala vojske. Po dogodkih v Brestu-Litovskem, kjer so Ukrajinci sklenili mir, a Rusi s Trockijem na čelu brez mirovnega sklepa zbežali iz Bresta, je znova prišla za meč, da ga zavijti proti vzhodu. Nemške čete so začele vkorakati v Rusijo, da si osvojijo še vsaj Litonijo in Estonijo; mogoče, da bodo celo prodirali naprej. Druge nemške čete so šle v Ukrajino pod pretvezo, da naredijo mir. Toda glavni namen nemškega pohoda v Ukrajino ni, da bi naredili mir, ampak da zadobijo tudi nad Ukrajino svojo nadvlado s tem, da jo gospodarsko, vojaško in politično organizirajo. Pravijo, da grede Ukrajini prijateljsko na pomoč, v istini pa jo grede zaslužniti.

Vsak, ki odkritosrčno in ne hlinjeno, kakor naši Nemci in nemškutarji, želi, da se širi moč Habsburžanov, ne pa pruskih Hohencolarjev, so z bojazno gledal razvoj dogodkov na svetovnem pozorišču v zadnjem času. Pruska diplomacija nam je odtujila Poljsko, katero bo Prusija po svojem uredila. S tem je obroč okoli habsburške države na severu sklenjen. Sedaj še je treba ta obroč proširiti tudi na vzhod, zato koraka Nemčija v Ukrajino.

Kdaj bo ob takem postopanju Nemčije svetovni vojski konec, sam Bog zna.

Nemškutarska politika.

Od časa do časa je treba zopet nanovo pokazati nemškutarsko politiko v vsej njeni hinavščini.

Njihovi poslanci kričijo v državnem zboru: „Hoch Hohenzollern!“ Na svojih zborovanjih, kakor na onem v mariborskem parku, kričijo: „Proč od Avstrije!“ Zastopnik Ptuja v državnem zboru je vse-nemški poslanec Malik, zastopnik Maribora je bil, dokler ni prišlo do znane tožbe o izginjenih knjigah, poslanec Wastian. Naša deklaracija se izrecno izjavlja za svobodno jugoslovansko državo pod Habsburžani, a kljub temu kričijo, da smo mi veleizdajalec in ne nemški in nemškutarski prusaki. Hinavščina!

pred očmi vsled onemoglosti; a usta so bila dostopna le za tekočine.

Obiskoval me ni v začetku razun zdravnikov in strežnic nikdo. Ta moja družba je opravila te svoje vsakdanje posete kar najhitreje, govoreč med seboj le madžarski.

Po preteku enega dobrega tedna me je obiskal židovski vojni rabiner (vojni kurat). Strežnica mu je pokazala na mene in prisedel je k moji postelji. Izvlekel je nemške časopise in mi čital iz njih po cele ure. Prebravši liste, me je še gladil po desnici in me tolažil:

„Bog bo že dal, da bo kmalu boljše.“

Ti obiski rabinerjevi so se ponavljali od sedaj redno vsak dan skozi dobrih 14 dni. Moža, ki mi je edini kratil čas, sem vzljubil, le njegova prijaznost do mene kot kristijana se mi je dozdevala sumljiva. Stavil bi bil glavo, da presaja žid, sodeč po mojem kliukastem nosu, tudi mojo versko izpoved v Abrahimovo naročje.

Po 14. obisku ga je nekdo le poučil, da sem kristjan. Kar že od vrat sem mi je uljudno naznanil, rekoč:

„Oprostite, jaz nisem znal, da ste katoliški vojni kurat.“

Pomigal mi je z roko v zadnji pozdrav, odslej ga ni bilo več v mojo sobo.

Rane so se mi obračale, dasi so se gnajile, na boljše plat. Zdravniki so me mazali s tolažbo, da bo ostala roka brčkone hroma, a obvisela bo vendar le na mojem telesu. Bolečinam sem se privadil s časom. Moja najljubša trinoga v Miskolczu sta bila glad in kilometri dolgega časa. Hranili in preživljali so

LISTEK.

Vojni spomini.

(Januš Golec).

XIV.

V bolnicah.

V Miskolczu so me slekli v bolnici in porinili kar celega v čeber mrzle vode. Ta kopel je vplivala tako prebudno na moje uspavane živce, da sem o pri prvič po dveh dneh oči, gledaje začuden: kje sem in kaj bo z menoj? Neznosne bolečine v levici ter v glavi so mi privabile v spomin, da sem ranenec, katerega življenjska usoda se bo odločila v teh prostorih.

Ko so me okopali, so me ponesli pred Röntgenov aparat, kjer so mi fotografirali rane od vseh strani. Čakal sem nekaj ur, ležeč na nosilih, dokler niso izdelali fotografske plošče. Nato so me položili na operacijsko mizo. Trije zdravniki so mi začele motreče pregledovati rane. Zmajevali so molče z glavami in preštevali rane, katerih ni bilo nič manj kakor 14. Strežnice so jim prinesle razna svitla orodja, razpoložila jih krog mize, na kateri sem ležal v težkem pričakovanju. Sedaj boš pač čutil, kam te je poljubil Rus!

Nikdo me ni vprašal: Boš li držal? Se boš pustil mrevariti? Dva krepka madžarska vojaka sta me pograbila eden za noge in drugi za zdravo desnico. Zdravniki so se pa lotili s kleščami, noži in bodali moje zdrobljene levico in glavo. Kaj bi se bil branil in brcal, ko sem bil oslabiljen vsled izgube krvi sko-

Ako se ustanovi Jugoslavija, pride k njej seveda tudi južna Stajerska in južna Koroška. Zategadelj odpirajo nemškutarji usta in vpijejo: „Mi smo za nerazdeljivost naših dežel!“ Kljub temu istočasno zahtevajo, naj se deli Češka, kjer so Nemci v manjšini, kakor mi Slovenci na Stajerskem in Koroškem. Nemci hočejo na Češkem imeti lastno deželo, v kateri bi bili sami gospodarji. In noben Nемец v Avstriji se ne gane, da bi jim povedal, da ne gre razdeljevati dežel. A pri nas? Celo na Dunaj k cesarju hočejo, da protestirajo proti razdeljevanju dežel. Hinavščina!

Pravijo, da mi hočemo z ustanovitvijo Jugoslavije oslabilo Avstrijo. Mi pa pravimo, ne gre se tuke za to skupino dežel, ki se imenuje Avstrija, ampak za celokupno državo Habsburžanov in ta bi po Jugoslaviji ne bila oslabiljena, temveč okrepljena. A kaj pa hočejo Nemci? Dalmacija bi naj spadala pod Madžare. Torej hočejo res zmanjšati Avstrijo. Galicija bi naj prišla k Poljski. Torej hočejo zmanjšati Avstrijo in obenem habsburško državo. Nova češko-nemška provinca bi naj prišla pri mirovni konferenci k Prusiji. Ali kljub vsemu temu smo mi Slovani veleizdajalci, Nemci z nemškutarji vred pa patriotje. Hinavščina!

Ali ste še doma?

Ali ste vedno doma, vi petolizci spodnještajerskih nemškutarjev? Med 13. in 15. febr. je bil cel Dunaj po koncu, da bi videl, kako bodo pripeljali večji vodniki spodnještajerske nemškutarke medvede tje gor. Vodnik bi jezdil, na konju, dolgo cevko v ustih, in za njimi bi marširali medvedi. Gledališče za bogove bi bilo to! Cel Dunaj vas je baje čakal, a vas ni bilo! Ali ste vedno doma?

Toda šalo na stran! Med 13. in 15. febr. je bila spodnještajerskim glavnim nemškutarjem obljubljena avdienca (sprejem) pri cesarju. Tako je stalo na vabilih črno na belem. Toda avdienca ni bila dovoljena. Nemškutarji so mislili protestirati proti jugoslovanski politiki. To vse je padlo v vodo!

V nemškutarjskih krogih se je z ozirom na to žalostno vest izpilo zadnji čas velike množine — snopsa.

Slovensko zborovanje na mariborskem okrajnem zastopu.

Župani mariborskega sodnega okraja so dobili od načelnika okrajnega zastopa, mestnega župana dr. Schmiderera, prijazno vabilo, naj pridejo v sredo, dne 20. februarja, na okrajni zastop v Maribor radi „rekvizicije živine.“ V vabilu se je reklo, da morajo prinesiti župani tudi občinski uradni pečat s seboj. Slovenski župani so takoj spoznali, kam pes taco mo! Tudi v Ptujju je Ornič na enak način povabil župane in nemškutarji so jih po lisičje omamili, da so podpisali znano izjavo proti Jugoslaviji. Slovenski župani mariborskega okraja so prišli skoro vsi, da vidijo, kako bo izgledala nemškutarjska rekvizicija živine.

Slovenski župani v veliki večini.

Ob 10. uri so se zbrali naši župani, ki so prišli od vseh strani. Zasedli so del sejne dvorane. Bili so v veliki večini. Slovencev je bilo okrog 40, Nemcev in nemškutarjev pa samo nekaj čez 10. Naši korenjaki so stali v gručah in živahno razpravljali o gospodarskih težavah in o — Jugoslaviji. Nasprotniki so to slišali in so se plašno ozirali po dvorani. Nemirno so tekali kolovodje iz sejne dvorane v pimele s čajem in juho, kar je pa bilo vendar le premalo za moj sicer skromni relodec. Sem zahteval od strežnice kaj več in boljšega, pa me je bable zavrnilo z osornim:

„Nem sabat!“ (Ni dovoljeno!)

Cele dolge poletne dneve sem budal v strop — brez vsake družbe in čtiva. Strežnice so razumele nemški in slovaški, pa odgovarjala so na vsa vprašanja le madžarski, kar razumem manj nego kitajski. V onih mesecih v Miskolczu sem se jezil na Madžare in na žensko postrežbo v vojaških bolnicah. V početku vojne je bilo v tem oziru bolje, ker je bilo še dosti prostovoljnih sester Rdečega križa, za mojega premetavanja po bolniški postelji so bile že izginile prostovoljke, nadomestile so jih plačane. Svetlikali se se jim na pokrivalu, na prsih in roki blesteči rdeči križi, vendar v srcu jim je počival mesto križane ljubezni — kamen. Ženska je pač — ženska. Zagleda se v enega, temu bi postregla z vsem mogočem — drugemu pa ponudi samo najpotrebnejše in še to z neusmiljeno osornostjo. Mene ni marala nobena, a zato sem pa bil tudi revež na zabavi in želodec.

(Dalje prihodnjik.)

sarno in nazaj, kakor bi se bilo kaj hudega zgodilo. In še predno se je zborovanje pričelo, smo izvedeli, da ne bodo prišli na dan s protijugoslovansko deklaracijo.

Dr. Schmiderer otvori zborovanje.

Načelnik okrajnega zastopa in mestni župan dr. Hans Schmiderer je z drhtečim glasom otvoril zborovanje. Pri pogledu na veliko število slovenskih županov je postal nemiren in videli smo, kako se je tresel, dasiravno je bila dvorana dokaj topla zakurjeno.

Francelj Girstmayer mera govoriti slovensko.

Da bi mu pripravil tla za volitve po vojni, je dr. Schmiderer nastvil kot poročevalca o točki glede rekvizicije živine lajtersberskega Francelja Girstmayer. Mož je začel govoriti nemško. A ko so ga naši nekaj časa poslušali, je vstal župan g. Filip Galunder od Sv. Križa in je zahteval, da se mora slovensko govoriti, ker so večina navzočih Slovenci. Girstmayer se je udal, posebno ko mu je še celo dr. Schmiderer namignil, naj se uda. Župan iz Dravskega polja je zaklical: „Saj zna slovensko. Kot kandidat štajercijanske stranke je na volilnih šhodih večkrat govoril slovensko.“ In Girstmayer se je udal in nadaljeval svoj govor slovensko.

Nadaljnje zborovanje slovensko.

Za Francelnom so nastopili še naši župani: Cernej iz Frama, Glaser iz Ruš, Florjančič iz Smiklavža, Thaler iz St. Ilja in Bračko iz St. Petra. — Slovenska beseda je menda prvokrat zvenela po sejni dvorani mariborskega okrajnega zastopa. Schmiderer in njegovi zvesti so morali slišati od naših vrlih mož marsikatero pikro. Ožigosano se je gospodarstvo našega okrajnega zastopa, okrajni odbor ne grabi nobenih cest v okraju, ampak skrbi samo, da je mesto lepo tlakano, zapuščeno je Pohorje glede cest, enako Slovenske gorice, Kozjak in Dravsko polje. Gnoj, ki se napravi v mestu, se raje zvozi v Dravo, nego oi se ga dalo okoliškim kmetom na razpolago. Na kmetih bodo vzeli tekem spomladi zadnje vole in sploh skoro vso odraslo živino, v mestu Maribor pa, kjer je nad 60 parov volov, pa nihče ne rekvirira, ker ima mesto svojo samostojnost. G. Bračko je prav povdarjal, ko je rekel: Ali je bolj potrebno, da se ščitijo voli meščanov, katere rabite samo za izvažanje smeti, kakor pa voli slovenskega kmeta, ki bi moral pridelati živež zase, za mesta in za vojaštvo? Meščani imate na razpolago vojaške konje in lahko z njimi vozite smetje, njiv itak nimate. Mi kmetje pa bomo morali pustiti ležati naše hribovite njive neobdelane, ker ne bo vprežne živine. G. Glaser je še posebej zahteval, naj se za hribovite kraje pusti vsakemu kmetu potrebno vprežno živino.

Volitev odposlanstva k cesarju.

Prečital se je predlog, naj se podpiše posebna spomenica, v kateri zahtevajo župani od cesarskega namestništva in ministrstev odpomoči s prošnjo, naj se rekvizicija živine ustavi ali vsaj omeji. Girstmayer je še predlagal odposlanstvo k cesarju. V to odposlanstvo bi se naj izvolili: dr. Schmiderer, Urbančič od Sv. Marjete, Mihelič od Sv. Lovrenca in F. Girstmayer. Te može pa je slovenska večina odklonila. Izvoljena sta bila z veliko večino slovenska župana gg. Cernej iz Frama in Glaser iz Smolnika, ki bosta pred cesarjem tolmačila želje naših živinorejcev. Nasprotni kandidati so propadli. Med našimi je zavladalo veliko veselje, da bodo slovenski župani šli pred cesarja in ne nemškutarji. Na izgovor, da bi bilo treba več mož poslati na Dunaj, se je odgovorilo, da itak zadostujeta dva, katera bosta šla, če bo treba, v Jugoslovanski klub in bosta prosila poslance, da gredo z njima pred cesarja. Nato se je podpisal ugovor proti rekviziciji živine.

Kje je ostala izjava proti Jugoslaviji?

Do enake izjave, kakor se je sklenila in podpisala v Ptujju, v Mariboru ni prišlo. Imeli so jo pripravljeno, imeli so pripravljene govornike dr. Ambrožiča, ki pa jo je takoj, ko je zvedel, da mu je ozračje nevarno, pobrisal. Čemu je napravil tako čaljno pot? Kaj se ti fantič v nevarnost podajaš, če plavat ne znaš.

Nemškutarija pogorela.

Dvojni udarec je zadal naše nemškutarje. Na Dunaj k cesarju se doseđaj niso bili sprejeti in župani mariborskega okraja so jim na zborovanju popolnoma odkupili korajžo. Kdo bo še v bodoče šel z nemškutarji? Pošten slovenski kmet ne več! Sami hočemo biti gospodarji v lastni hiši. Dosedanjih nasilnih rekvizicij je pred vsem kriva nemška uprava, ki hoče slovenskemu kmetu menda vzeti zadnji komad živine. Jugoslavija prihaja in v njej bo jugoslovanski kmet odločeval sam o svoji usodi, a ne nemškutarjski peki, advokati in uradniki.

Kam jadramo?

V mariborskem okraju je bilo meseca oktobra m. l. še 41.000 glav živine. Ako bi se upirali samo

na število, bi to nikakor ne bilo tako neugodno. Toda tu treba upoštevati tudi kakovost živine. Pred vsem ni nikake, oziroma skoro nikake delavne živine več. Le največji posestniki imajo še po kak par volov. Tudi krav-mlekaric je že zelo malo. Večinoma je mlada živina, tako da bi morali poprečno računati po dve glavi za eno. Vzlje temu je moral mariborski okraj oddati v mesecih januar in februar t. l. 8500 glav živine. Ako pojde do konca leta v tem razmerju, bo moral okraj oddati 21.000 glav, to je dobro polovico vse živine. Kranjska je imela z novim letom še 210.000 glav živine. Glede kakovosti te živine velja seveda isto — kakor v mariborskem okraju. Za tekoče leto je Kranjski predpisano, da bo morala oddati 80 tisoč glav živine.

Približno enake razmere bodo — z malimi spremembami — tudi v drugih deželah in okrajih države, s to razliko, da v krajih, ki jih je imel zasedene sovražnik ali ki so bili v neposredni bližini bojne črte, sploh ni nikake živine več.

Zato se moramo s strahom vprašati: Kam jadramo? Kam pridemo, ako bo trajala vojna še par let? In to se prav lahko zgodi, ako ne pride do sporazumnega miru. In nazadnje bo moral biti mir vendar le sporazumen mir, ker, da bi ena stranka porazila drugo tako, da bi jej mogla narekovati mirovne pogoje, je pač izključeno. Danes so res naše države — Avstrija in Nemčija — zmagovalke na evropskih bojiščih: toda kako je z njih narodnim gospodarstvom? Kako z ljudskim zdravjem? Lahko je govoriti o nadaljevanju vojne, toda oni, ki zavlačujejo vojno, tirajo narode v pogubo. Gotovo je, da trpe na posledicah vojne vse države in to ne le vojujoče se, temveč tudi nevtralne, toda največ trpe osrednje države, ki so navezane takorekoč le same nase, dočim ima delverospozrazum odprti celi svet. Merodajni krogi v Berlinu in na Dunaju pa tega menda še danes ne vedo, ker bi sicer morali tudi vedeti, da bi bil mir, ki bi bil sklenjen danes z malimi žrtvami, še vedno cenejši, nego bo morebitni mir brez žrtve čez dve leti. Škode, ki jo bo trpelo ljudstvo na svojem zdravju in škode, ki jo bo trpelo splošno ljudsko blagostanje in narodno gospodarstvo — tudi največja vojna odškodnina ne bo mogla povrniti. A kdo bo plačal vojno odškodnino?

Umetna gnojila — državni monopol.

(Piše državni poslanec Hladnik.)

Veliko pomanjkanje gnojil bo vzrok, da ne bodo zamogli kmetovalci toliko živih pridelati, kakor bi bilo potreba. Živine bo po končani vojni vsaj ena tretjina manj, torej tudi živinskega gnojja. Nekoliko se da nadomestiti živinski gnoj z umetnim gnojem. V poštev pridejo: dušičnata gnojila, kalijeva gnojila in fosfatna gnojila. Dušičnata gnojila se dobijo pri plinarah, v tovarnah, kjer se z elektriko obdeluje apnenec in v čilskem solitru. Kalijeva gnojila se dobijo v precejšnji množini v pepelu, največ pa v kajnitru in v kalijevi soli, ki se dobiva navadno v obližju solnih rudnikov.

Fosfatna gnojila dobivajo iz odpadkov pri izdelovanju jekla (Tomaževa žindra), iz kosti in iz nekaterih rudnin. Take rudnine, iz katerih se izdelovali takomenovane rudninske superfosfate, so dobivali iz Tunisa v Afriki ali pa iz južnih pokrajin Severne Amerike (iz Floride). Čez morje pa ni več mogoče dobivati takih rudnin, zato tudi ni več dobili rudninskega superfosfata. Tudi Tomaževa žindra ni veliko na razpolago, časi so pri nekaterih tovarnah za železo kar cele gore odpadkov. Toda železnice ne morejo tehi gnojil prevažati, ker primanjkuje vozov in premoga.

Po vojski bodo po umetnih gnojilih gotovo zelo povpraševali. Bati se je, da bi zahtevali zasebniki previsoke cene, kar bi stroške kmetovanja zelo pomnožilo. Vlada namerava upeljati monopol za rudninska fosfatna gnojila, in sicer tako, da kamenja, iz katerega se lahko izdeluje fosfatna gnojila, ne sme nihče drugi izrabljati, kakor državna oblast, ki bo napravila po raznih krajih potrebne tovarne.

Državnemu zboru je predložila vlada zakonski načrt, po katerem bo državna oblast smela povsod, kjer se bodo zasledila fosfatna gnojila, narejati potrebne naprave za izdelovanje fosfatnih gnojil. Zemljiškega posestnika, ki bi bil vsled takih naprav oškodovan, bodo primerno plačali. Ako se bo slutilo, da se izrabljanje zemljišča več kot pet let nadaljuje, zahteva posestnik lahko, da se dotična zemljišča ceni in plača. Lastniki zemljišč, kateri so že pred 1. jan. 1918 pridobivali fosfatna gnojila, bodo morali državi prepustiti svoje naprave. Država jim plača škodo s tem, da dobiček, kakoršnega so imeli pred 1. jan. 1. 1914 kapitalizira. Pri tem računu se bode 8%no obrestovanje vpoštevalo.

Odškodnino bo določevala deželna vlada.

Kdor bi v prihodnje izrabljal fosfatna gnojila, četudi na svojem zemljišču, zapade kazni do zneska 20.000 K.

To so določila zakonskega načrta, ki je bil že sprejet od poljedelskega odseka.

Nov način rekviriranja žita.

V Celju se je v torek, dne 26. februarja, na magistratu vršil posvet slovenještajerskih zastopnikov glede nameravanega načina rekviriranja žita in zornarja. „Slov. Gospodar“ je že v zadnji številki opisal, kako nameravajo v bodoče urediti oddajo poljskih pridelkov. Deželi, okrajem, občinam in posameznikom se bo kratkoma še pred setvijo določilo: oddati moraš v jeseni toliko žita in toliko krompirja. Ko se bo določena množina oddala, bo posestnik prosto razpolagal s svojimi pridelki, jih bo mogel rabiti kakor bo hotel, prodajati odvišne zaloge komur bo hotel, potem bo baje prost vsake rekvizicije; žito bo lahko dajal na mlin brez kart.

Zborovanje je vodil prehranjevalni nadzornik, nadporočnik Baltz pl. Baltzberg. Razprave so se udeležili: dr. Pirkmaier, dr. Mayerhoffer, dr. Trstenjak, Mörtl, Žebot, Roblek, dr. Valentin, dr. Hoffmann, dr. Schelesinger in potovalni učitelj Goričan. Vsi so skoro brez izjeme povdarjali, da bi bil ta nov način rekviriranja v marsičem ugodnejši kot dosedanja nasilni način, a veliki pomisleki so, ali bo količina, ki bi jo naj dal slovenskoštajerski kmet, primerna, ali ne bo pretirana. Poleg tega je še cela vrsta pomislekov. Vsekako pa bo treba načrt, ki ga je izdelal graški okrajni glavar dr. Kraus, v marsičem izpopolniti. Pred vsem pa povdarjamo, da bo treba merodajnim osebam braniti našega slovenskoštajerskega kmeta, da mu nemški uradniki ne bodo tudi-naložili bremen, ki bi jih moral nositi nemški del naše dežele.

Prehranjevalni nadzornik Baltz je na zborovanju napravil korak, proti kateremu moramo v imenu vsega slovenskega ljudstva na Spodnjem Štajerskem najodločneje ugovarjati. Ko je namreč urednik Žebot pričel govoriti slovensko in je hotel navesti kmetске želje in nasvete glede nove predloge, je skočil g. pl. Baltz s predsedniškega stola in je zaklical govorniku, da se ne sme govoriti slovensko, ker on (g. Baltz) ne razume slovensko in da je tudi večina zborovalcev nevedča slovenskega jezika (kar pa ni bilo res). „Ali govorite nemško, ali pa vam moram vzeti besedo“, tako so rekli g. Baltz pl. Baltzberg.

Govornik je protestiral proti temu nasilnemu nastopu in se je v znak ugovora odpovedal besedi. V dvorani je nastala grobna tišina. Nikogar ni bilo, ki bi bil odobral nastop g. Baltza.

Tako se postopa s Slovenci na Slovenskem Štajerskem. Kmetски udeležencev je rekel pozneje, ko smo odhajali: „Pa naj gredo nemški uradniki rekvirirati samo v nemške občine, nas Slovence pa naj pustijo pri miru, če jim smrdi slovenska beseda.“

Vprašamo samo našo vlado, kako more nastaviti za prehranjevalnega nadzornika na Slovenskem Štajerskem častnika, ki ne razume jezika našega ljudstva. Prehranjevalni nadzornik bi moral biti posredovalec med ljudstvom in vlado. Kakšen pa je ta posredovalec, če ne razume jezika ljudstva? G. nadzornika pa vprašamo: Zakaj vabi na zborovanje, na katerem gre samo za kmetске zadeve, skoro same uradnike, komisijonarje in žitne nadzornike, a le malo zastopnikov ljudstva? To je vendar zažveva, ki pred vsem zažveva kmeta, a ne uradnika. Kaj bo uradnik odločeval o naših čisto kmetских zadevah! Ko gre za uradniške zadeve, tudi ne vprašajo kmeta za svet.

Od več strani smo dobili z ozirom na naš poziv v zadnjem „Gospodarju“, da se naj kmetje izrazijo, kako mislijo o novem načinu rekviriranja, več dopisov. Radi pomanjkanja prostora priobčujemo danes samo enega. Drugi pa pridejo prihodnjič na vrsto.

Kmet iz Juršine pri Ptuj nam piše: Z zanimanjem čitam v „Slov. Gospodarju“ članek, kako namerava deželna vlada upeljati nov način rekviriranja. Toda naj si vlada na kakršnikoli način prizadeva predrugačiti svoječasno sklenjene odredbe, tičoč se rekviriranja podvrženih predmetov, vendar kmetskega ljudstva ne bo zadovoljil, ter mu pod sedanjimi razmerami ne bo prinesel veselja do dela. Kajti, kako bo imel kmet veselje do dela, ko se skoraj žito ne utegne dozoriti, pa že pridejo ter mu ga odvzamejo. Če vlada hoče v tem oziru kaj zadovoljiti kmete, bi se priporočalo drugače ravnati. Sedanje cene bi se morale zvišati, kar je z ozirom na druge predmete zelo potrebno. Kaj pa si naj kmet kupi za fistih par kron, koje dobi za oddano zrnje? Morebiti par škatljic vžigalic, pa še teh ni dobiti. Ako bi se določile višje cene za žito, bi vsak gledal, da bi veliko pridelal, da bi več denarja dobil, kar pa sedaj ni, ker se ne izplača. Na tak način bi se brez rekviriranja dobilo več žita. Kar se tiče tega, da se bo moralo zavezati, koliko žita bo treba oddati, bi bilo določilo na eni strani dobro, na drugi pa zopet ne. Tu ni težko najti vzroka, ker kadar bo kmet vsejal, še pač nobeden ne bo vedel, koliko bo pridelal. Kar se pa tiče mlinskih kart, je pa itak velika neumnost, da se izdajajo, kajti ko se kmetu skoraj vse odvzame, potem še skoraj toliko nima, kolikor se na karti zapiše. S kartami se delajo nepotrebni poti. Tistim gospodinjstvom ne pride na misel, da bi karto odposlale. Tudi misel, mnogokrat niti da bi se več pridelalo, je brezvspešna, ako se kmetu odvzame vsa živina.

Vprašanje je, s čim bo oral, gnojil in nazadnje kaj bo sejal, ko se mu je skoraj vse odvzelo? Tudi v tisto komisijo, ki bo določevala, koliko bo treba oddati bodo spet po znanem Claryjevem načinu, imenovani sami židje, ali vsaj Nemci in nemškutarji. Prijatelji kmeta pa bodo ostali zunaj.

Govor grofa Hertlinga.

V ponedeljek, 25. februarja, je imel nemški kancler grof Hertling v nemški državni zbornici govor, v katerem je odgovarjal Wilsonu in drugim četverosporazumovim državnikom. Hertlingov odgovor je bil tak, da nikakor ne bo pospešil miru med Nemčijo in njenimi nasprotniki na zapadu. Nemška zmaga na vzhodu nad ruskimi boljševiki, ki so zopet prosili za mir in sprejeli v to svrhu vse nemške zahteve, je povzdignila kanclerjevo samozavest. Ta zavest nemške zmage se je obrnila tudi proti zapadu ter se je izlila v ostre očitke zoper četverosporazumove vodilne može, katerim je kancler očital hujskanje, laž, natolcevanje, zločinsko blaznost itd. Da pa s takimi očitki ne pripravljajo pot miru, je umevno samoposebi. Kako dolga je še ta pot do miru, označujejo ravno ta kanclerjeva izvajanja, ki niso prinesla nobenega stvarnega približanja med Wilsonovimi načeli za mir in med nemškimi vojnimi cilji. Glede na Belgijo je grof Hertling izpovedal, da Nemčija sicer ne mara obdržati Belgije, vendar je pa tudi noče popolnoma izpustiti iz rok, da ne postane pozorišče sovražnih nakan. Wilsonova temeljna načela za sklep miru so taka, da se jim — tako je rekel nemški kancler — lahko pritrudi ter da se lahko doseže mir na njihovi podlagi. Kako pa bodo tem načelom Nemci v resnici in dejansko pritrudili, tega grof Hertling kajpada ni povedal. Zlasti je prav naglo šel mimo četrtega temeljnega načela, ki zahteva, da se morajo vse jasno orisane narodne zahteve zadovoljiti kakor le mogoče daleč in razsežno. Niti z eno besedico ni omenil, ali bodo Nemci to načelo izvršili napram Poljakom, ki prebivajo na Pruskem ter nimajo prav nobenih narodnih pravic. Kako bodo torej Nemci poljske narodne zahteve zadovoljili kakor le mogoče daleč in razsežno? In kako bo avstro-ogrska monarhija narodne zahteve Slovanov izpolnila kakor le mogoče daleč in razsežno? Saj avstrijska in še manj ogrska vlada doslej še ni sprejela državnopravnih zahtev severnih in južnih Slovanov, katere so izražene v deklaracijah z dne 30. majnika 1917. O prodiranju nemških čet v Rusijo je kancler izjavil, da nima osvajačnega namena, marveč se je zgodilo na klic Ukrajincev in drugih narodov, ki prosijo pomoči zoper razdejalno delo rdečin gard in drugih tolp. Nemci ne mislijo na to, da bi se stalno naselili v Livonski in Estonski, temveč samo želijo, da bi s tamkaj se razvijajočimi državami po vojni živeli v prijateljskih razmerah. V Kuronski in Litevski je treba prebivalstvu oskrbeti poseben ustroj za izvršitev prava o samoodločbi in samoupravi. Ruska vlada je obvestila nemško vlado, da je surselja nemške mirovne zahteve ter da je poslala svoje zastopnike v Brest-Litovsk k nadaljnjim pogajanjem. Tudi nemški zastopniki so v nedeljo, 24. februarja, zvečer odotovali v Brest. Če bo še tudi treba razpravljati o podrobnostih, glavno je doseženo: Ruska mirovna volja se je izrazito pokazala, nemške zahteve so sprejete, sklep miru mora priti v najkrajšem času. Tudi v Rumunijo so se začela mirovna pogajanja in sicer v nedeljo, 24. februarja. Pri teh pogajanjih ima Nemčija dolžnost, da se zavzema za upravičene interese Avstrije, Bulgarije in Turčije in da posreduje, če se pojavi kak spor. Po vojni bo Rumunija morala biti naša prijateljica. — Poljska bo samostojna država. Kakšno ustavo bo imela, še sedaj ni odločeno. Nezadovoljnost Poljakov zavoljo mej proti Ukrajini se je deloma že podela, deloma pa se bo. Tako je torej na vzhodni fronti mir ed vzhodnega do Črnega morja prav blizu. Čas za splošni mir pa še ni prišel. Četverosporazum se ni opustil svojih osvajačnih namenov napram Nemčiji in Avstriji. Anglija pohlepno gleda na Turčijo, od katere bi rada odcepila Palestino, Sirijo in Arabijo, in v Afriko, kjer je pomnožila število svojih kolonij. Proti osrednjim državam se dela z lažjo in natolcevanjem. V zadnjem času se zopet bolj razširja laž, češ, da hoče Nemčija prekršiti nepristranost Švice. To ni res. Četverosporazum napoveduje vojno do skrajnosti. Odgovornost za to nosi četverosporazum. Nemčija zaupa svoji hrabri armadi in svojim velikim vojskovodjem.

Mir z boljševiško Rusijo.

V nedeljo, 24. februarja, je boljševiška ruska vlada poslala nemški vladi in njenim zaveznicam v vojni naslednjo brzojavko: „Z ozirom na odločitev glavnega izvršilnega odbora in sveta delavskih, vojaških in kmetских zastopnikov, doseženo 24. februarja ob 1/5. uri zjutraj, je svet ljudskih komisarjev sklenil, da sprejme mirovne pogoje nemške vlade in da pošlje odposlanstvo v Brest-Litovsk, da podpiše mir.“ Brzojavko sta podpisala Lenin in Trocki.

O glasovanju v glavnem izvršilnem odboru se poroča, da se je vršila prav ostra razprava. Nemški mirovni pogoji, stavljeni v Brest-Litovskem in izpolnjeni s Kühlmannovimi dostavki, so bili sprejeti s

126 glasovi. Proti je glasovalo 85, 26 zastopnikov se je vzdržalo glasovanja, 2 anarhista se ga tudi nista udeležila. Kakor se vidi iz tega poročila, vlada tudi med boljševiki velika nezadovoljnost z nemškimi mirovnimi zahtevami. Za sprejem teh zahtev je glasovalo 126 boljševikov, proti pa jih je bilo 118. Torej neznatna večina. Če je pa že med boljševiki taka nezadovoljnost, kakšna je še le med drugimi ruskimi strankami in med ruskim narodom sploh. Če se bo tudi podpisal mir v Brestu, nezadovoljnost med Rusi bo ostala in netila sovraštvo do Nemcev. Naj si je Rusija še tako velika, vendar ne bo mogla preboleti odpada in izgube Ukrajine in vseh drugih obmejnih narodov, ki bi naj po nemški nameri postali samostojne države pod nemškim vplivom, to je v odvisnosti od Nemčije. S takozvano osamosvojitvijo Ukrajine, Poljske, Litevske, Kuronske, Livonske, Estonske in Finske bi Rusija izgubila najrodovitnejšo svojo zemljo in okoli 50 milijonov ljudi. To ni malenkost, tudi za velika ne. In kaj bo, če bo ta velika ne sien sedaj, pa morda čez nekaj let zopet vstal?

Nemški mirovni pogoji, ki jih morajo sprejeti in podpisati boljševiki so naslednji: Ozemlje zahodno od črte, ki leži v okolišju mesta Dvinsk do vzhodne meje Kuronske, ne bo več podvrženo gospodstvu Rusije. O bodoči usodi teh krajev bo odločila Nemčija in Avstrija v sporazumu s tamšnjim prebivalstvom. Livonsko in Estonsko bo zasedla nemška policijska moč, d kler bodo deželne naprave zavarovale varnost Rusija takoj sklene mir z Ukrajino, umakae iz Ukrajine in Finske čete in rdečo gardo, zagotovi vrnitev vzhodno-anatolskih (v Mali Aziji) pokrajin Turčiji in takoj izvede razoroženje. Ti pogoji se morajo sprejeti tekom 48 ur. Ruski zastopniki se morajo takoj podati v Brest Litovsk in tekom treh dni podpisati mir, ki mora tekom nadaljnjih 14 dni biti potrjen.

Na bojiščih.

Na italijanskem bojišču se položaj ni spremenil. Artilerijski ogenj je na nekaterih mestih zivaen. — Na zahodnem bojišču so se že pričeli uvodni boji za veliko spomladansko bitko. — Nemci prodirajo vsak dan dalje v Rusijo in Ukrajino. Na severu so zasedle nemške čete obmorsko mesto Reval na Estonskem. Od Revala je do Petrograda, kamor bi Nemci radi prišli, še 300 km. Nemška skupina, ki prodira iz Minska (t. j. v sredini bojne črte) proti Moskvi, je že prodra do velike ruske reke Dnjepr. Na jugu (v Ukrajini) stojijo nemške čete že pred največjim ukrajinskim mestom Kijev. „Prodiranje“ Nemcev v Rusijo in Ukrajino je lahko, ker se jim nihče ne upira. Ruske armade ni več. Nemci pošijajo velike množine plena v Nemčijo. Viak za vlakom, napolnjeni z žitom, moko in živino vozijo proti Berlinu. Nemci bodo prodirali tako dolgo, dokler Rusi ne bodo sklenili popolnega miru z Nemčijo in Avstrijo.

Junaštvo 47. pešpolka.

Ital. bojišče, 29. januarja. Kakor posnamete iz poročil, se tukaj na Italijanskem vršijo hudi boji za razne postojanke. Tudi naš 47. pešpolk se je udeležil teh bojev na gori Monte Asolone. Dne 11. januarja je začelo topništvo hudo te Asolone. Dne 11. januarja je začelo topništvo hudo streljati iz vseh kalibrov na nas, in drugi dan je sovražna pehota napadla naše postojanke z namenom predreti našo bojno črto; toda zaman. Vrženi so bili nazaj, odkoder so prišli. Tako so tri dni napadali, a opravili niso prav ničesar. Po preteku osem dni smo šli zopet nazaj v zaledje, da si nekoliko odpočijemo. Z velikim veseljem tudi čitamo „Stražo“ in „Slovenski Gospodarja“, katere imamo naročene. Ljubi Bog nam dodeli že skorajšnji mir ter srečno vrnitev v domovino.

Prisrčne pozdrave pošiljamo vsem naročnikom „Straže“ in „Slovenskega Gospodarja“: Desetnik K. Lakošič, doma pri Sv. Dunu; poddesetnik Ant. Lovrenčič, Jakob Rojs, Viktor Stelcer in Janez Veršič, vsi štirje doma pri Sv. Antonu v Slov. gor.; Anton Fanel od Vurberga pri Ptuj; Karel Kosel iz Lukan.

Razne politične vesti.

V avstrijski državni zbornici je bilo v sredini seji na dnevnem redu prvo čitanje začasnega državnega proračuna. Poljaki so očitali vladi, oziroma našemu zunanjemu ministru, da je pod ničevimi izgovori zabranil dostop zastopnikov poljskega ljudstva k mirovnim pogajanjem v Brestu-Litovskem. To je imelo za posledico, da se je velik del poljske zemlje, takozvano holmsko okrožje, priklopi-

lo novoustanovljeni ukrajinski državi, namesto k bodečemu poljskemu kraljestvu. Ker so pa rusinski poslanci izjavili, da mir, ki je bil sklenjen v Brest-Litovskem, ni nasproten Poljakom, ker prebivalstvo bolmskega okrožja je v pretežni večini rusinsko, je prišlo tudi do ostrega prerekanja med Poljaki in Rusini. Češki poslanci so zahtevali odpust 42—50letnih črnovojnikov. To je bilo vladi zelo neljubo. Po dolgotrajni razpravi je zbornica sprejela češki predlog, da naj vojni odsek v štirih tednih izvrši svoje delo glede na cesarsko naredbo o razširjenju črnovojniške dolžnosti na 42—50letnike. V petkovi seji je zbornica nadaljevala prvo čitanje začasnega državnega proračuna. V tej seji je podal ministrski predsednik dr. vitez Seidler izjavo, da se Avstrija ne bo udeleževala vojaškega pohoda Nemčije v Rusijo, da naše čete ne bodo vkorakale v Ukrajino ter da se bodo mirovna pogajanja z Rumunijo pričela v najkrajšem času. V isti seji so podali češki poslanci izjavo, da Čehi ne bodo glasovali za državni proračun. Na dnevnem redu torkove seje dne 26. februarja je drugo čitanje o začasnem državnem proračunu. Interpelacije: Naši poslanci so vložili več interpelacij, vprašanj in predlogov. Poslanec dr. Verstovšek je postavil interpelacijo o znanih nezgodnih razmerah v Mariboru, kjer Slovenci niso več varni pred nemškutarskimi tolpami; nadalje ostro interpelacijo o postopanju žandarjev proti jugoslovanski deklaraciji. Poslanec Brenčič je postavil interpelacijo na justičnega ministra, ker je ptujska okrajna sodnija začela preganjati Slovence, ki so nabirali podpise za majniško izjavo Jugoslovanskega kluba, kakor n. pr. invalida in pismošo Vobnerja, ki je bil že opetovano poklican pred ptujsko okrajno sodišče in tudi zaslišan. To postopanje ptujske okrajne sodnije je popolnoma protipostavno, kajti vsak avstrijski državljan ima pravico, se potegovati za svoje narodne koristi. Te pravice mu ne sme kratiti nobena okrajna sodnija, torej je v tem slučaju ptujska okrajna sodnija prekršila svoj delokrog. Vsled tega torej vpraša pravosodnega ministra, ali mu je znano postopanje ptujske okrajne sodnije in kaj namerava ukreniti, da ptujska okrajna sodnija opusti to nezakonito postopanje. Isti poslanec je postavil interpelacijo na finančnega ministra glede oddaje tobačne trafike v Ptuj. Za trafiko je prosilo več slovenskih invalidov, a je bila trafika oddana neki Nemki-vdovi, ki bo se vendar moralo v prvi vrsti ozirati na invalide. — V proračunskem odseku je dne 23. februarja prosil ministrski predsednik, naj zbornica vendar dovoli proračun in sicer ne na ljubo ministrom, ampak radi države. Grozil je, da bi bil državni zbor v nevarnosti, da se ga razpusti, če bi ne dovolil državnega proračuna. Čehi so izjavili, da jih tozadevne grožnje ne ganejo in da bodo vsi tozadevni pozivi zaman, dokler se Nemci ne bodo odpovedali svojemu nadvladju. Dr. Verstovšek je izjavil, da Jugoslovani ne morejo iti z nemško uradniško vlado, katera brezobzirno odklanja zahteve Jugoslovancev. V istem smislu je poslanec dr. Verstovšek tudi govoril v seji proračunskega odseka dne 25. februarja. Proti vladi, njenim dejanjem in nameram je tudi govoril poslanec dr. Benkovič. Nemški socialni demokratje so dne 23. februarja sklenili, da bodo glasovali samo za pobiranje davkov, da se z njimi pokrijejo redne državne potrebščine, ne bodo pa glasovali za pokritje vojnih izdatkov in da država najme v to svrhu novo vojno posojilo v znesku 6 milijard kron. — V tork je imela zbornica kar dve seji, in sicer predpoldne in popoldne. V predpoldanski seji je ministrski predsednik naznanil zbornici, da cesar ni vzel na znanje odstopa obeh poljskih ministrov Cviklinskega in Tvardorskega, nakar je naučni minister predložil zbornici zakonske predloge glede izobrazbe in usposobljenosti učiteljskega osebja na ljudskih in meščanskih šolah. Zbornični predsednik je nato naznanil, da prekine sejo do 2. ure popoldne v svrhu pogajanj vlade z načelniki strank. V popoldanski seji, ki se je začela ob 1/43 uri, je predsednik zbornice sporazumno z načelniki strank postavil na dnevni red nekaj gospodarskih predlogov in poročil. Ob 1/23. uri je bila seja zaključena. Prihodnja seja je bila včeraj predpoldne. V torkovi seji je podal poslanec dr. Korošec interpelacijo glede postopanja oblasti napram prebivalstvu v Sremu in Dalmaciji, nadalje štiri interpelacije glede zasledovanja Jugoslovancev na Koroškem, v Istri in Dalmaciji, poslanec Pogačnik pa interpelacijo zavoljo postopanja okrajnega glavarstva v Beljaku proti Slovincem v zadevi prevzemanja živine v Pliberku. Vlada se pogaja s strankami, da bi jih pridobila za glasovanje za državni proračun. Vlada nima večine, ker se opira samo na Nemce. Da se brez Slovanov in proti njim ne da vladati, dokazuje ravno mučni položaj, v katerem se sedaj nahaja Seidlerjeva vlada. Če misli Seidler, da so Jugoslovani samo dobri zato, da glasujejo za proračun in za vojne izdatke, se temeljito moti. Če hoče vlada, da so Jugoslovani za njo, mora ona biti za nje in za njihove zahteve. Avstrijska vlada bi bila lahko sebe in državo rešila stiske, v kateri se sedaj nahajata vlada in tudi država,

če bi bila izpolnila zahteve Čehov in Jugoslovancev. Naj bo Avstrija mati ne samo Nemcev, marveč vseh narodov, potem bodo vsi narodi in zlasti še Slovani njeni vdani in poslušni otroci. Avstrija naj bo zvezna država, sestavljena iz samostojnih držav severnih Slovanov, Nemcev in Jugoslovancev, pa red in mir in ne bo se več vrnila nevarnost, da se ne bi avstrijski vladi in državi dovolil proračun.

Tedenske novice.

Iz deželne službe. Deželni živinorejski nadzornik Martin Jelovšek je imenovan za višjega deželnega živinorejskega nadzornika za Štajersko.

Odlikovanje. Odlikovani so bili pretekli teden g. poročnik Ivan Volavšek z zaslužnim križcem 3. razreda z vojno dekoracijo z meči za hrabro zadržanje proti italijanskemu sovražniku. L. 1916 je bil kot kadet odlikovani z veliko srebrno kolajno. Njegov starejši brat Franjo, poročnik pri 87. pp., je bil ravnatko že leta 1915 in 1916 odlikovani. Oba vrla mlada poročnika sta sina Jožeta in Barice Volavšek v Mariboru, rojena v Kozjem.

Odlikovanja. Piše se nam: Malo kaj se sliši o našem strelskem polku št. 26. a še manj o tehnični stotnji tega polka. Pa vendar so zraven večinoma Slovenci. In v naši zmagoviti 12. ofenzivi si je naša stotnja zaslužila 1 zlato, 6 srebrnih I. in veliko število srebrnih II. vrste. Do bili so: zlato narednik Karl Lukas, srebrno I. vrste narednik Jožef Lamut, četovodja Franc Hladin, četovodja Sever, desetnika Ovčar in Stojan; srebrno II. vrste pa Hoš Dominik, F. lti, Kek, Fekonja, Jašnik, Grčar desetniki, več poddesetnikov in pešcev. Vsi so zavedni Slovenci, ki so vneti za bodočo svobodno Jugoslavijo pod žezlom habsburškim ter pošiljajo iskrene pozdrave vsem Slovincem in Slovenkam in kličejo: »Le junaško naprej!«

Tri bratje storili smrt za domovino. Rampretovo družino v Črmožicah pri Stoprcih je zadela luda nesreča. Padli so vsi trije sinovi — vojaki za cesarja in domovino. Te dni je prišlo poročilo, da je umrl tudi najmlajši sin Lojzek. Č. g. kaplan Rampre v Sevnici in vsej okolici naše odkr tosrčno sožalje!

Za Jugoslavijo so se še izjavili: Občinski odbor Ščavnica pri Sv. Ani (okraj Cmurek) Žitce pri Sv. Ani v Sl. goricah, Grize pri Celju, Drstela pri Ptuj, Marija Reka, Kalobje pri Celju, Žvabek na Koroškem, Ragoznica pri Ptuj, Dragučova pri Mariboru, Radenci, Sv. Tomaž pri Ormožu, Št. Rupert nad Laškim, Sv. Lovrenc nad Prožanom, Čermenski, Videm, Sv. Bolfenk v Slov. gor., Loka pri Zidanem Mostu, Verhole pri Slov. Bitrici, Škole in Cirkovec pri Pragerskem, Pacnje pri Ptuj, Šratovci-Mele pri Radgoni, Sp. Hoče 75 mož in mladeničev ter 126 žen in deklet, Zerkovce 66+38, Rogoza 30+11, Brezje in Dogoše 157+80, Schlossberg in Remšnik v okraju Arvež 160, trg Gornja Radgona in mesto Radgona 213, Police 93, Črešnjenci 162, Ščavnica 85, Hrastje Mota 109, Zetinci 100, Dedonjci 75, Polenci pri Ptuj 53, Slomi 98, Polevšak 2 2 žen in deklet in 40 fantov in mož, Sp. Ložnica pri Slv. Bistrici 55, Ritoznoj-Sničrg 125, Gornja Bistrica 105, Nova vas 85, Šentovec Devina 91, Klopcje 55, Starigrad pri Vidmu 52, Pesje pri Vidmu 44, Ragoznica pri Ptuj in okolica 487, Vurberg 378, Loka pri Zid. Mostu 580, Razbor pri Z. M. 151, Ptujnska gora 332, Št. Janž na Vinski gori 628, Rajhenburg 1746, Grize pri Celju 407, Sv. Jurij ob Pesnici 226 mož, žen in deklet. Krajni šolski svet, okolica Slov. Gradec, Kat. izobr. društvo Št. Pavel pri Preboldu, in v Slov. Bistrici, dekleta Dekliške zveze Sv. Ana v Slov. gor., in mnogo vojaških oddelkov na fronti. — Deklaracije se naj pošiljajo naravnost Jugoslovanskemu klubu, Dunaj, Parlament, obenem pa se naj naše uredništvo obvesti o izjavi in omeni tudi število podpisov.

Spielfeld, Štras in Cmurek za Jugoslavijo. Naša jugoslovanska misel prodira vedno dalje proti severu. Dokaz zato je, da so se tudi Slovenci in Slovenke iz Spielfelda, Štrasa in Cmureka izrekli za Jugoslavijo. V Spielfeldu in Štrasu je podpisalo našo deklaracijo 95 Slovinci, v Cmureški župniji pa 112 Slovencev in Slovenk. V Spielfeldu je še danes več kot polovico prebivalstva slovenske narodnosti, v Štrasu se nahaja gotovo 300—400 Slovencev, v cmureški župniji pa nad 1000.

Kakšni bodo protijugoslovanski podpisni Prijatelji iz Brega pri Ptuj nam piše: Četamo v „Slov. Gospodarju“, da se ponekod pripravljajo naši nasprotniki s podpisi proti jugoslovanski deklaraciji. Al radovedni smo, kakšna imena bodo vendar imeli ti nemški podpisi. Mislim, da se ne bodo glasili tako: Auer, Krämmer, Katzenjammer, Jäger, Flecksieder, Minninger itd., temveč: Zorec, Čuš, Suma, Ornik, Janželak, Slavič, Zorček itd. To pa pri nas niso — Nemci, ker jih že imena izdajo, da so Slovenci, pa so obenem tudi izdajalci naše stvari, če se podpišejo proti Jugoslaviji. Seveda dunajski pristni Nemci teh imen niti čitati ne bodo znali, ker niso vajeni, da bi znali izrekat slovenske besede. Zatorej se znajo ti nasprotni podpisniki zakriviti, da si bo na Dunaju kak visoki Nemeec zlomil jezik, kadar bo čital taka slovenska imena kroti jugoslovanski deklaraciji. Al jaz pa pravim: Živela Jugoslavija!

Kdo je nameraval na Dunaj. Kakor smo izvedeli, so nameravali s ptujskim Ornigom, mariborskim Schmidererjem in celjskim Javornikom iti na Dunaj protestirati proti Jugoslaviji naslednji možje iz mariborskega okraja: Golob od Sv. Trojice, Solag iz St. Lenarta, Urbančič od Sv. Marjete, Paskolo iz Svečine, Flucher iz Cirknice, Kramberger iz Kaniže, Pukl iz Razvanja, Mihelič iz St. Lovrenca, Grašič iz hoče župnije, Rojko iz Pobrežja, baron Rozmanit iz Radvanja, Hernah iz Selnice ob Dravi, Hofbauer iz Kamnice, Vodenik iz Rošpoha, advokat dr. Jurič iz Studencev, Schäffer iz Krčevine in Škribe od Gor. Sv. Kungote. Iz mesta Maribor: župan dr. Schmiderer, advokat dr. Orosel, tovarnar Nasko in Čeh F. Havliček. Nekateri treznejše misleči možje, ki so prepričani, da bodo šli na Dunaj, so odpovedali.

Kdor je proti Jugoslaviji, je proti kmetu. Iz St. Jakoba v Slov. gor. se nam piše: Da je to res, je očitno pokazal mariborski okrajni zastop. Kako pa? Ta vabi skupaj župane, da bi se izrekli zoper Jugoslavijo. Da je sedanji okrajni zastop zoper kmeta, občutimo najbolj pri cestah. Od državne ceste do St. Jakoba v Slov. gor. že čez tri leta ni nihče pripeljal niti enega voza zmlatega kamenja za cesto. Pač, dva voza so ga preskrbeli ti kmetijski prijatelji, in sicer na pesniški most. Po ravnini kar za ped na debelo blata na cesti. In kakšni so hribi? No, po Slateniku je še pa res fina cesta! Tukaj gre 1 km navzgor in navzdol ravno tako. Pa ni ne enega prekopa za vodo, da kar za ped debelo pečevje ven štrli. Če nisi trdnega zdravja, ti ne svetujem vožnje preko Slatenika. Mogoče bo kdo rekel, da ni ljudi in ni živine. Kje pa drugi okrajni zastopi dobijo te močiči? Nikjer še nisem videl okrajnih cest v tako slabem stanju kakor tukaj. No, imamo pa vsaj nemške napise, ki so po mnenju mariborskih in okoliških Nemcev in nemškutarjev baje za kmete velike vrednosti. Vam, mestna gospoda pri okrajnem zastopu, pa svetujem, da ta čas, dokler ne date cest popraviti, pustite politiko proti Jugoslaviji čisto pri miru! Vas volite, pa prosim, bodite vsaj malo bolj zavedni. Pri prihodnjih volitvah se ne dajte več komandirati od nemških purgarjev! Osamosvojite se! V okrajnem zastopu mora imeti večino slovenski kmet! Volite take, ki bodo skrbeli za blagor ljudstva, nikdar pa ne take, ki skrbijo samo za tlakanje mestnih ulic in izvažanje smeti iz mesta. V Jugoslaviji bo prišel kmet do veljave, v sedanji naši upravi pa ga na vseh koncih in krajih zasmehujejo ter mu branijo napredka.

„Stajere“ — sramota štajerskih Slovencev. Slovenski vojak iz Gradeža nam piše: Dolgo že nisem videl ptujskega „Stajerca“, sramote štajerskih Slovencev. Pa kakor pošast je prišel nekdo dne 1. septembra na fronto. Radoveden, kaj piše ta „slovenski patriot“, ga nesem v družbo svojih tovarišev. Pa ko sem ga začel čitati, sem kar ostrmel nad njegovim zavijanjem, nad njegovo hinavščino in nad njegovo slovensčino. Tovariši pa v smeh, opazki in burke ni bilo konca. Tudi pomilovati so me začeli, da še more pri nas na Slovenskem štajerskem izhajati takšen list. Čeravno so bili to fantje, ki poznajo vse slovenske razmere, kateri znajo, kakšne in koliko narčnikov ima „Stajere“ in čeravno niso to nobeni — „klerikali“, so se jim „Stajerčevi“ nauki, katere daje gospodom duhovnikom, in njegov strah pred dr. Korošcem, proti kateremu kliče na pomoč vse oblasti, svetne in duhovske, zdeli le malo preveč smešni. Pa vseeno me je bilo sram, da se še najdejo pri nas takšni zaslepljeni, ki tudi v tej dolgi vojni niso spoznali „Stajerčeve“ ljubezni do slovenskega ljudstva. Novi časi so pričeli za Avstrijo, bodimo složni, piše „Stajere“ v 2. številki t. l., kjer vabi, da bi razširjali „Stajerca“. Res so se pričeli novi časi ali pravzaprav se šele bodo, in mi tukaj na fronti jih zasledujemo z največjo pazljivostjo. V upanju na tiste čase se tudi mi borimo, prezirajoč smrt. Pa nikdar ne za tiste, katere si misli „Stajere“, ampak za tiste, ki nam jih pripravljajo naši vrli poslanci, ker vojska je nam odprla oči, čeravno tistemu ne, ki so doma in ki hodijo na „stajerčijanske“ shode. Sedaj smo sicer prisiljeni molčati, pa ko pridemo domov, bomo spregovorili tudi tistim, ki sedaj molčijo in v svoji zaspavnosti ne dajo podpisa za deklaracijo naših poslancev. — Jožef Žitnik, podlovec.

Domoljubnost graških Nemcev. V Gradcu, v tem tako patriotičnem in najbolj nemškem mestu v Avstriji, so veliki skandali in sleparstva v velikem obsegu na dnevnem redu. Pred kratkim je prišlo na dan, da so graški mesarji in prekajevalci mesa veli-

ke množine za graško prebivalstvo namenjenega prekajenega svinjskega mesa — baje 400.000 kg — seveda iz samega patriotizma, odtegali svojim somoščanom in rodali za drag denar bogvekam, menda nekam na jug. Proti mesarjem je bila uvedena kazenska preiskava, v kateri je pa še prišlo do novih razkritij, do večjega škandala. Graški pedžupan socialni demokrat Avsobski je poročal v seji graškega občinskega sveta, da je bil klican na c. kr. nadzorovalni urad, kjer so ga vpršali, če mu je kaj znane o tem, da je višji magistratni svetnik Spohn predlegal v seji mestnega urada, da naj mesarji in prekajevalci mesa plačajo znesek 20.000 K kot odkupnino in da se naj vsa umazana zadeva potlači in ne pride na dan. Ker o zadevi ni nič vedel ne podžupan Avsobski, niti ne sam župan graškega mesta, se je moral magistratni svetnik Spohn, kateremu je pridno pomagal ravnatelj mestnega urada Angel, zagovarjati in se oprati, toda ni šlo. Sicer se najbrž niti Spohnu niti Angelu ne bo zgodilo kaj posebnega, vendar ostane pribito, da so ti nemški patrioti in zagovorniki nerazdeljivosti Stajerske, v teh žalostnih časih že itak uborni delež mesa, ki pripada Stajerski, in še posebno Gradcu, za zelo drag denar delili s tujimi kraji. Tule graški prekajevalci mesa, sami velikim Nemci, so ravnali za ogromno plačo po geslu: Proč od Gradca! Takšni so nemški nesobični domoljubi!

Kmetijske podružnice se enkrat opozarjamo, da store vse, da bo število članov večje, kot i. 1914. Naj najpozneje prvi teden meseca marca pošljete seznam članov in članarino v Gradec ter naznanijo svoje delegate, kateri se naj gotovo udeležijo zborovanja dne 20. in 21. marca v Gradcu, v interesu kmetijskega stanu kakor tudi v narodnem interesu: vsi na delo!

Za Tiskovni dom v Mariboru so darovali p. t.: Vrla dekleta šentlenartske župnije v Slov. gor. so nabrala za Tiskovni dom lepo svoto 830 K; darovali so: Posojilnica pri Sv. Lenartu v Slov. gor. 200 K, Janžekovič Josip, župnik, 100, Zabukošek G. 20, Korošec Jožefa 20, Korošec Matija 20, po 10 K: kaplan Kozar Martin, Neimenovana, Kramberger Marija, dr. Tiplič Franc, dr. Kronvogel Josip, dr. Stupica Franc, Neimenovana, Hanžel Jožef, Korošec Marija, Lorber Franc, Arnuš Franc, po 5 K: Neimenovana, Zavec Ivan, Neimenovana, Haunig I., Janedl Henrik, Rop Janez, Breznik Terezija, Lorber Marija, Dimat Franc, Breznik Jožefa, Damiš Mar., po 4 K: Gundl Ferdinand, Parlič Marija, Tomažič Janez, Janžekovič Marija, Mlakar Marija, Rop Genevefa, Fras Alojzija, Čeh Ana, Senčar Antonija, Korošec Jožef, Senekovič Antonija, po 3 K: Lorenčič Ana, dr. Kramberger, Arnuš A., Krepek Barbara, Kronvogel Anton, Kramberger Jakob, Šilec Alojzija, Robič Marija, Kramberger Jakob, po 2 K: Drozg Janez, Mlakar Mihael, Dvoršak Ana, Ruzar Franc, Gundl Marija, Neimenovana, Santl Marija, Gole F., Najdenik Antonija, Štebih Elizabeta, Januš Franc, Januš Elizabeta, Cizrl Julijana, Fras Julijana, M. Zugman, Vodlak, Vohl J., Purgaj Karel, Čuček Jur, Polič Marija, From Alojz, Šolski vođa, Dimat Ter., Krepek Maks, Krepek Liza, Krepek Mimika, dr. Gorišek Mara, Damiš M., From Elizabeta, učiteljica, Pircher Jan., Kocmut Ivanka, učiteljica, Kopic, nadučitelj, Kramberger Franc, Neimenovana, Schönewetter Jožefa, Mlakar Alojz, Polič Matilda, Polič Marija, Gorjup Roza, Ploj Ivana, Ploj Helena, Ploj Ottilija, Ploj Kristina, Neimenovana, Kramberger Matilda, Klobasa Antonija, Šuman Jožefa, Gungl Jožefa, Metljak Francka, Tomažič Alojzija, Perko Jožef, Robič Anton, Vrbnjak Terezija, Čeh Marija, Zorko Ana, Grozl Marija, Damiš Veronika, Damiš Ljudmila, Neimenovana, Šuman Anton, Segula Neza, Segula Jera, Šumandl Janez, Keuc Liza, Dimat Franciska, Dvoršak Barbara, Mlasko Marija, Slatinšek Marija, Slatinšek Ivana, Breznik Ludvik, Kramberger Julijana, Zemljič Jera, Vršič Marija, Kremel Ana, Divjak Lovrenc; po 1.60 K: Kozodere Marija, Rozin Marija; po 1 K: Tomažič Marija, Hvalič F., Dominko Elizabeta, Kraner Elizabeta, Stebih Helena, Sakolšek Marija, Senica Genofefa, Muršec Elizab., Kacjan Ivana, Peklar Marija, Kurnik Matilda, Vrečko Tilka, Veingerl, Najdenik Genofefa, Kacjan Jožefa, Črešnar Terezija, Gorjup Marija, Najvirt Jul., Farazin Barba, Krepek Marija, Krepek Karel, Krepek Fanika, Trojko Elizabeta, Trojko Jožefa, Neimenovana, Neimenovana, Horvat Marija, Zrjav Marija, Klobasa Antonija, Lorbek Liza, Poljanec Terezija, Poljanec Marija, Carl Terezija, Carl Marija, Carl Ivana, Pšajt Antonija, Pečuh Liza, Pečuh Ivana, Zelenko Marija, Toplak Ivana, Dvoršak Jul., Murko Ana, Drozg Marija, Špan Janez, Kegl Anton, Vogrin Marija, Trstenjak Alojzija, Breznik Ivana, Vogrinec Terezija, Šuman Jožefa, Šuman Marija, Segula Terezija, Šuman Bogomir, Šuman Alojzija, Rajšp Franciška, Rajšp Genofefa, Ceti Roza, Breznik Marija, Breznik Barbara, Kramberger Antonija, Kramberger Elizabeta, Rola Ludvig, Perko Neza, Perko Ivana, Perko Lorenc, Cajzler Ivana, Neimenovana, Teht Ludvig, Zorec Genofefa, Nekrep Ottilija, Krempl Jožefa, Krempl Alojzija, Drozg Viktorija, Šuman Marija, Čuček Jurij, Neimenovana, Neimenovana 4.45. Pri pobiranju podpisov za Jugoslavijo se je nabralo 630 K 70 v za Tiskovni dom in sicer: Matavos 25 K, Gajevci-Placarovi 55 K, Muretinci 32 K, Sagoič 30 K, Mezgovič 85.60 K, Moškancji-Cunkovci 110.90 K in sicer: Donaj Terezija 1, Fürbas Ma-

rija 5, Tobias Ana 3, Geč Ivana 2, Marinič Marija 1, Kolarič Marija 1, Samuda Marija 1, Tobias Mar. 1, Župec Marija 1, Kožuhar Amalija 5, Lah Marija 2, Kostanjevec Marija 1, Donaj Neža 1, Kokot Mar. 1, Vaupotič Roza 1, družina Vesenjak 6, Kecec Mar. 2, Lah Ana 2, Krumpi Neža 2, Antolič Marija 1.20, Obrab Marija 2, Veselič Marija 1, Sok Gera 1, Kolenko Marija 2, Roškar Antonija 1, Ojnik Ana 1, Golob Marija 4, Fürbas Neža 3, Karo Franc 1, Fric Marija 1, Valenko Ana 3, Kecec Marija 1, Antolič Liza 3, Sok Tomaž 1, Sok Neža 1, Kvar Mar. 1, Golob Franc 10, Kostanjevec Ivana 6, Lah Mar. 2, Klemenčič Marija 1, Obrab Liza 1, Zadravec Ivanka 2, Valenko Marija 2, Vogrinec Neža 4, druž. Valenko 10, Neimenovani 4.70; Samušani 58 K in sicer: Obitelj Kelenc 5, obitelj Reberc 5, Tivadar M. 2, Pinterič Marija 2, Kelenc Marija 2, Mikša Marija 2, V. Kelenc 10, Murk Ana 4, Alojzija Novak 2, obitelj Geč 3, Tomažič Liza 1, obitelj Feguš 3, obit. Turkuš 2, Kovačec Terezija 3, Mlinarič Elizabeta 1, Šumenjak Neža 2, Bežjak Ana 2, Vajda Marija 2, Brumen Ivana 3, Lah Marija 2; Formin 53.40 K in sicer: Trunk Marija 3, Plohl Liza 3, Plohl Liza 1, Ivanuš Alojzija 1, Kelenc Pepca 1, Rižner Ivana 1, Muršič Marija 1, Kovačec Roza 1, Venta Terezija 3, Kukol Marija 2, Kokot Treza 1, Trunk Marija 1 K, Brodnjak Marija 1.40, Trunk Marija 1, Bratuša M. 1, Ivanuš Liza 1, Ivanuš Alojzija 4, Šumberger Jožefa 1, Šacar Marija 1, Žebula Ivana 1, Radek Marija 1, Poplatnik Marija 1, Pistravec Julija 1, Vaupotič Marija 1, Trunk Marija 2, Hudžar Marija 1, Lubec Marija 2, Šebela Marija 2, Šebela Ana 1 K, Muršič Jožefa 1, Horvat Ivanka 3, Plohl Marija 1, Voglar Neža 1, Hudžar Neža 2, Kolarič Terezija 2, Trunk Terezija 1; Gorišnica 52 K in sicer: Kukovec J. 1, Kukovec Ter. 1, Kukovec M. 1, Nemeč Fr. 2, Kokol Josip 1, Poplatnik R. 1, Fürbas Martin 2, Kelenc Neža 1, Preac Marija 1, Janžekovič Mar. 1, Preac Neža 1, Alojz Krajncič 1, Feguš Neža 1.0 K, Rožmarin Alojzija 1, Savec Terezija 3, Kokot Jožef 2, Rihtarič Roza 2, Brumen Janko 1, Valenko Marija 1, Munda Marija 4, Pukšič Marija 1, Mikša Marija 1, Lubec Eliza 1, Bratuša Marija 1, Neimenovani 9.60; Prerad-Tibolei 28.40 K in sicer: Petek N. 4.90, Prigl Marija 1.40, Hrga Marija 3, Zorko Marija 1.40, Žitnik Marija 2, Golob Ivana 2, Bee Alojzija 1, Kelenc Ivana 1, Čuš Roza 1, Krajnc Marija 1, Murk Roza 1, Brez Marija 1, Murk Ivan 1, Kondrič Terezija 1, Herjan Marija 1, Bežjak Marija 1, Majcen Roza 1, Neimenovani 2.70, Nabranih 22 K, Janko Slavič, kaplan, 100 K. Dalje prihodnjič. — Pristrčna hvala! Dr. Anton Jerovšek, ravnatelj Cirilove tiskarne.

Gospodarske novice.

Usnje za kmetško prebivalstvo. Na posredovanje poslancev je trgovsko ministristvo dalo zagotovilo, da sme kmet za svojo lastno rabo ustrojiti za podplate in za gornje usnje kože doma zaklane ali v sili zaklane goveje živine, če prosi za tozadevno dovoljenje. Prošnje, kolkovane s kolkom po 3 K, morajo biti naslovljene na trgovsko ministristvo. Storili so se tudi primerni koraki glede kož doma zaklanih ovac in koz.

Cene za les. Dunajska zveza velikih avstrijskih lesnih trgovin je dne 21. februarja t. l. sklenila sledeče lesne cene, ki so veljavne za kubični meter, in sicer do preklica: Hlodi (jelov, smrekov in borov les) 55—65 K, hlodi (bukov in hrastov les) 100—120 K, hrastove, bukove, sploh debele deske iz trdega lesa 240—260 K. Otesani ali oglati žagan les (smreka, jelka, bor) 65—95 K, bukovi in hrastovi les 240—260 K. Popraševanje po mehkem lesu zelo živahno, blaga pa veliko premalo.

Oddaja ogršice in repice. Štajersko cesarsko namestništvo naznanja: Kakor znano, je trgovsko ministristvo zaslego v prid državi vse zaloge ogršice in repice lanskega pridelka in morajo pridelovalci ogršice in repice ponuditi v nakup svoje zaloge avstrijski kontrolni banki za industrijo in trgovino, in sicer po določenih cenah in pogojih. Politične okrajne oblasti imajo nalog, da o tem opozore pridelovalce ogršice in repice ter da tozadevne prestopke zelo ostro kaznujejo.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatecu tudi v pretekli dobi ni bilo nobene kupčije s tujim hmeljem in so cene, ki so se gibale med 140—150 K za 50 kg, le na papirju.

Dopisi.

Maribor. Duhovne vaje za mariborsko skupščino III. reda sv. Franciška se bodo vršile od dne 3. marca zvečer do dne 7. marca zvečer. Za Slovence bodo preišljevanja v ponedeljek, v torek, sredo in četrtek ob 5. uri zjutraj in ob 3. uri popoldne.

Kapela. Dne 11. svečana se je poročil tukaj vi fant Jakob Marinič z pridno mladenko Franciško Kralj. Bilo srečno! Na gostiji je nabral domači g. kaplan 20 K za Tiskovni dom v Mariboru.

Kapela. Dne 17. svečana je imela tukajšnja dekl. zveza svoje zborovanje. Udeležba je bila kljub slabemu vremenu obilna. Govoril je veleč. g. dr. Josip Hohnjec. Poslušalci so sledili z velikim zanimanjem in pazljivostjo njegovemu govoru.

Ob tej priliki je bilo nabranih 50 K za Tiskovni dom v Mariboru.

Sv. Križ na Murskem polju. Tukaj se je dne 17. februarja vršil pogreb 80letnega Jakoba Karba kovača v Ključarovcih. Rajni je bil oče našega zvestega pristasa Alojzija Karba, posestnika in železnicearja v Studencih pri Mariboru. Svetila pokojniku večna luč!

Ljutomer. Za krub sv. Antona sta darovala Franciška Dolamič 10 K in Ivan Dolamič 10 K.

Središče. Slovenska Kmetiska Zveza priredi v nedeljo, dne 3. marca, ob pol 3. uri popoldne v Središču v društvenih prostorih bralnega društva političen shod. Govorila bosta: poslanec Brenčič o drž. zboru in nadrevizor Pušenjak o gospodarskih zadevah. Agitirajte za obilno udeležbo!

Brezno ob Dravi. Gregorjeva nedelja se letos obhajala četrto postno nedeljo dne 10. marca z dvojno službo božjo: ob 7 uri in 10 uri na god sv. Gregorja (torek potem) dojdejo vsled starodavne zaobljube procesije iz sosednih far. Ribnice, Marnberga, Remšnika in St. Ožbalta. Prudigar bo v nedeljo iz Remšnika, v torek iz Ribnice. — Kraljica miru, izprosi nam vseno uslišanje naših želja!

Dev. M. v Puščavi. Dne 24. t. m. je tukaj umrl 88 letni veleposestnik Martin Korman. Bil je naroden in veren mož. Pogreb v torek, dne 26. t. m. Svetila mu večna luč!

Marenberg. Mladeniška in Dekliška Zveza priredi skupno v nedeljo, dne 3. marca, pri Sv. Janezu po dopoldanskem sv. opravilu dr. Krekovo slavnost in občni zbor. Govori g. nadrevizor Vladimír Pušenjak.

Laporje. V nedeljo, dne 24. svečana zjutraj je mirno v Gospodu zaspala 56 letna nadučiteljica soproga Franciška Lah. Pogreb se je vršil v torek, dne 26. svečana. N. p. v m.!

Sv. Križ pri Slatini. Igra »Sv. Cita« se ponavlja v nedeljo, dne 3. sušca ob 3 uri popoldne.

Letale. Tukaj je dne 24. t. m. umrl g. Maks Berliš, trgovec in posestnik. N. p. v m.

Konjice. Imamo novega župana, ker se je dr. Kadiunig odpovedal zavaljo boleznii. Za župana je bil izvoljen čevljar Kowatsch, za družega svetovaleca trgovec Detitschegg, za tretjega obrtnik Topouschegg, za četrtega upokojeni poštar Schwischay. Takšni so naši Nemci: Kovač, Detiček, Topovšek, Zvišaj. Če kdo reče, da so to pravi in pristni Nemci, se mu morajo krave smejati.

Vransko. Slovensko Katoliško izobraževalno društvo vabi vse ude in prijatelje društva na svoj občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 3. marca, pop. po večernih v bralni sobi.

LESNIŠKA UPOVEDILA

Jakob Plečko: Če prošnja pri okrajni komisiji za vzdrževalnine nič ne pomaga, obrnite se na pomožni odbor za družine vpoklicanih pri cesarski namestnji v Gradcu. In če od tam tudi ni nobenega odgovora, obrnite se na Vašega poslanca. — Oblaki pri Juršineh, Babinci: Prosimo, pišite drugokrat s črnim. — M. P. Dobravesko: O vrtni vjetnikov se še pri sedanjih zamotanih razmerah ne da reči nič gotovega. — Žiče: Boste zagotovljeni, da bodo naši slovenski poslanci vedno tako vro branili pravice slovenskega kmetijskega ljudstva. — Šmarje pri Sevnici: Za danes preobširno. Pozdrave! — Sv. Jakob v Slov. gor.: Hvala! Le večkrat kaj takega. — Franc Leskovar, vojna pošta št. 304: Obrnite se na Vašega g. poslanca. — S. G. Dortmund, Nemčija: Obrnite se na bližnji avstrijski konzulat. Nam ni znano. — Žene od Sv. Antona v Slov. gor.: Opišite te slučaje ter opis pošljite poslancu I. Roškariju, Dunaj, Parlament. — Kuštanci: Vašo pritožbo smo poslali drž. poslancu. — F. V. Juršinci: Pride prihodnjič. Pozdrave! — Pošiljatelj članka »Hinavstvo in zvižanost« (ptujski o.raj): Bi radi priobčili, a urednik bi gotovo moral v »kajho«, če bi članek objavili v celoti. — Rud. Čeh, Piiberk: Take stvari se sprejemajo samo kot inserati. — Nadbišec: Pišite poslancu Roškariju. — Hotinja vas: Toliko Vam ga morajo pustiti, da ga bo dovolj za hrano in seme. Če ne, pa e obrnite ekspresno za odpomoč na Vašega poslanca. — Trska Gorca — Kalobje: Pritožite se skupno na c. in kr. vojaško poveljstvo, Gradec. — Sv. Lovrenc nad Mariborom in drugi poročevalci o »Žrtvah«: Odložili za prihodnjič. — Pohorska Jugoslovanka: Hvala! Preobširno. Prosimo kratkih poročil, ker se moramo boriti s pomanjkanjem prostora. Dopisnike prosimo, da nam poročajo sprti vsako važnejšo novico kratko in naj ne čakajo, da jo prinesejo prej drugi, ali pa celo nemški listi. — Ob sklenu uredništva smo zopet dobili večje število obširnih dopisov, ki pa jih tokrat ne moremo spraviti v list.

Doterjske številke:

Trst, dne 20. februarja 1918 74 13 23 38 46
Dunaj, dne 23. februarja 1918 41 15 44 66 7

MALA NAZNANILA.

Ena beseda stane 10 vinarjev.

XX Kupi se: XX

Dobre krave-mlekarice se kupi ali zamenja za kravo, ki je za oddati. Diferenca se naplača. Tovarna usnja Antona Badl na naslednik. Maribor. 214

Traverze kupim 8 komadov 3-10 m dolge 16 P^o močne 9 komadov 3-10 dolge 12 močne in eden 16 cm in 5-40 dolg. Da se mogoče drugo blage ali pa plačilo v gotovini. Piše se na upravnistvo pod naslovom „Posestnik št. 33.“ 266

Iščem manjše posestvo v okolici Celja, okoli 8 oralov rodovitne njive in travnika, hlev za krave in svinje. Naslov v upravnistvu pod „Celje 215“

Kupim malo hišo z dvema sobama, vrtom in majhno njivo blizu železniške postaje. Cena 5 do 6000 K. Ponudbe naj se pošljejo do 14. marca na upravn. „Slov. Gospodarja“ pod „Mala hiša št. 233“

Zelenjavo, korenje, repo, peso i.t.d. kupuje na vagone po najvišjih cenah. Ponudbe na: Karl Rayer, agentura, Maribor, Tegetthoff-ova ulica. 57. 239

Kupi se malo posestvo v dobre obranjenim poslojem v bližini kakega trga ali mesta. Naslov kupca pove iz prijaznosti: Fani Matko, Dunaj IX., Währingerstr. 81. 244

Kupim majhno čedno in dobro obdelano posestvo v okolici Celja s hlevom za 2 kravi in svinje, okoli 4 oralov travnik in njive. Ponudbe pod M. S. Celje. Lava 26. 245

Iščemo hiše z njivo in vrtom v ptujski okolici. Cena 4—7000 K. Florjančič Ivan, Maribor, Meljska cesta 43.

Travnik in njiva v bližini mesta Maribora se kupi ali vzame v najem. Vpraša se pri tvrdki Tischler, Maribor, Tegetthoff-ova ulica št. 19. 221

Pozor!

Franc Drobnič lesni trgovec v Laškem trgu kupi vsako množico bukovih drogov (švelarjev) za plača iste po 750 komad. Kuplja pa tudi okrogel bukov les. 756

Iščem eno sušno hišo z njivo in vrtom v okolici Sv. Roka, Hajdin, Ptuj. Naslov v upravnistvu. 196

KUPIM

korenje, repo, kisló zelje, kisló repo, strd, drevesno skorjo ježice,

po najvišjih cenah in tudi po vagonih za aprovizacije. Ponudbe Karlu Rayer, Maribor, Tegetthoff-ova ulica 57.

Kupim večje posestvo

s dobrimi travniki in gospodovi na Južnemštajerskem (nasrajše v Sav. dolini) in prosim ponudbe s podrobnim opisom. Naslov pove upravnistvo „Slov. Gospodarja.“ 982

XX Proda se: XX

Hiša na prodaj vogel Viktringhof in Schmidova ulica, primerna za vsako trgovino. Cena 55.000 kron. Pojasnila pri gospej M. Koprivnik Badlova ulica, Vila 15. 219

Zelo dobro milo (Smierseife), poper in papriko ter moško obleko proda M. Herko, Maribor, Reichsstrasse 24, trgovina. 235

Proda se posestvo, 12 oralov zemlje, zidana hiša, 4 sobe in kuhinja, velik hlev v Bistrici pri Lembahu. Franciska Puc. Cena 60.000 K. 250

4 metre štofa se proda meter 40 K. Kje, pove upravnistvo. 267

Svilena ruta (ogrinjalo) se proda za 200 K. Naslov: Weiler, Stolni trg, št. 12. Maribor. 242

Kočija in košesli tudi za konja vpreči se proda Tegetthoff-ova cesta 30, Maribor. 265

Proda se posestvo z gostilno 4 oralni zemlje v bližini kolodvora Ernovež (Ehrenhausen). Vpraša se pri Karel Neubauer, Leitersberg 325 pri Mariboru. 251

Na prodaj nove zidane eno in dva nadstropne hiše v mestu, davka in občinskih doklad prosti z velikimi in majhnimi stanovanji proti solncu obrnjene, se prodajo pod lahkimi pogoji. Vpraša se pri Jožefu Nekrep v Mariboru, Mozartstrasse št. 59. 484

Proda se takoj breja kobila in mladi konj (2 leti star). Helena Stakovnik, na Breznem pri Rimskih Toplicah. 256

Stroj za rezanje masti se odda za mast in moko. Züchner, Maribor, Schillerstr. 17. 241

Posestvo na prodaj blizu 18 oralov vse okoli hiše, lepi travniki, velik sadonosnik, gozd, lepe njive, velika hiša, velika preša in veliki hlevi za 10 glav goveje živine in stari vinograd, nekaj zreguljeno, se proda z nekaj preničenimi za 46.000 K. Posestvo leži 10 minut od farne cerkve. Naslov se izve pri upravnistvu „Slov. Gosp.“ pod „Posestvo na meji št. 237.“

Posestvo v največji bližini mesta, v hiši prostor za stranke (najemnike), mlekarstvo, točilnica čez ulico, lep sadni zelenjadni vrt, se takoj proda. Naslov pove upravnistvo pod „Studenec pri Mariboru.“ (znamka za odgovor.) 27

Gostilna se proda, ob okrajni cesti Poljčane - Makole ležeča, z lepo hišo, gosp. poslojem, blizu 4 oralni pri hiši ležeče rodovitne zemlje, to je vrta, njiv in travnika, sposobna je tudi za vsacega rokodelca ali penzionista. Cena K 23.500. Več se izve v pekarni „Geuer“ v Poljčanah. 176

Njiva travnik, velika soba z štedilnikom in klet 10 minut od postaje St. Ilj. Pripravno za družino z večjimi otroci. Pojasnila iz prijaznosti daje Ivan Plevnik trgovec Sv. Ilj v Slov. gor. 201

XX Službe: XX

Čevljarški pomočniki dobijo delo tudi na dom vse pripravljeno več parov skupaj in se plača dobro. Piše se na g. Glušic, Maribor, Tegetthoff-ova cesta 30. 261

Sprejme se organist in cerkvenik. Naslov pri upravnistvu. Prednost ima družina z 2 delavskimi močmi. Dobi nekaj njive. 260

Gospodinjstvo iščem, katera bi imela do posestva in živine veselje. Lahko dobi posestvo ali dobi lepo plačo (po pridnosti). Ima lahko tudi 1 ali 2 otroka. Če ho pridna, se ji da kaj zapisati. Peter Janšovec, Rakitsch pri Cmureku. 246

2 Mizarska pomočnika in 1 mizarski učence se takoj pod dobrimi pogoji sprejmejo pri Janezu Göttlich, mizarski mojster, Maribor, Koroška ulica 128. 240

Trgovski pomočnik vojašine prost, želi takoj nastopiti službo v špeterijski in železniški, ozir. mešani trgovini. Ponudbe pod „Marljiv“ poštoložeče Sv. Duh — Loče Štajersko. 248

Učence z dobrimi šolskimi spričevali od poštene hiše se sprejme v večjo trgovino z mešanim blagom na deželi. Kateri se že učijo imajo prednost. Naslov pod št. 254 na upravnistvo tega lista.

Ekonom—invalid se sprejme takoj, ako je strokovnjak v vinogradništvu in lahko celi dan nadzoruje delavce ter vodi delo. Plača po dogovoru. Ponudbe na upravnistvo Sl. Gospodarja pod „Ekonom-inval.“ št. 256

Zanesljiva samska ženska išče zakonska brez otrok za hišnika. Gostilna pri „Medvedu“ Meljska ulica št. 18. 149

Učence poštenih staršev sprejme v celo oskrbo trgovec Ant. Kobi, Oplotnica. 205

Dekla se sprejme. Oto Švaršnik, Majšperg pri Ptaju, p. Ptujška gora. 187

Mlinarskega učence sprejme Ferdinand Lešnik v Framu. Plača po dogovoru. 208

Kolarski učence iz dobre hiše in z dobrimi spričevali se takoj sprejme pri g. Pekljar Franc, Sv. Benedikt v Slov. gor. 218

Strožnik zmožen slovenskega in nemškega jezika se sprejme. Želi se osebne predstave. — Deželna hišalnica v Vojniku pri Celju. 222

Dobra slovenska uradniška družina na Dunaju sprejme 20 do 30 letno boljše služkinjo ali

kuharico.
Lepa prilika za stalno službo. Znanje bolj lepe slovenščine in pripravega kuhanja. Navadna pohištva dela in pomoč gospej pri gospodinjstvu. Naslov naznani upravnistvo „Slov. Gosp.“ pod „Kuharica na Dunaju št. 189“, pismu za upravn. se mora priložiti znamka ali dopisnica za odgovor z naznačenim naslovom.

Učence za trgovino mešanega blaga sprejme takoj Franc Korošec, trgovec v Gorjani Radgona. 139

Dve k. čarekl (majersk) družini, vsako po tri osebe, se takoj sprejmeta za gospodarstvo grad Pragersko, cink. žrebarne v Račah. Polrobne podatke v gradu Pragersko. 185

XX Razna: XX

Franjo Pogačnik
šolski vodja,
Rezika Pogačnik r. Vogar
poročena 247
nad Loko pri Žusnu,
dne 11. sveč. 1918.

Skoro novi močni z žrebli okovani čevlji pripravni za na deželo se zamenjajo proti živili v Mariboru Tegetthoffstrasse 65. II. vrata 7. 264

Automatična mišnica

za podgane 6 K
8 v. za miši 4 K
8 v. V eni noči
se nalovi po 40
miši. Nobene vreme ne vpliva in se same uredijo. Lovilnica za kuhinjske žuželke „Rapid“ polovi na tisoče žuželk v eni noči. K 6-90
Najboljše učinkujoč lovilec muh „Nova K 4:0 komad. Povsod najbolj uspehi Mnogo pohvalnih pisem. Se pošilja proti povzetju. Poština 90 v. Razpošiljalnica Tintner, Dunaj III. 72. Neuburggasse št. 26. (1 Laszlo.)

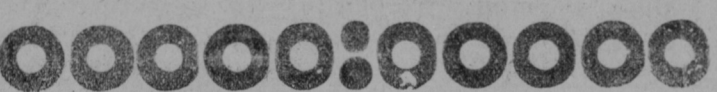
Za K 1'40 raztrgane nogavice

se z novim pletenjem (tudi za počevlje) popolnoma dobro popravijo. 3 do 4 ženske nogavice dajo 1 par lepih novih nogavic. Poštne pošiljate vsak dan. Mnogo priznanih pisem. Oblastveno zavarovano. I. Mariborska mehanična delavnica za nogavice: Valburga Oman, Grajska ulica št. 15. V Celju sprejema: A. Staudinger, dunajski salon za klobuke, Kolodvorska ulicu 7, v Šostanju: Jožefina Simmerl, trgovina mešana blaga. 70

Belo apno

sveže došlo se dobiva pri g. 268

Pickel, tovarna za umetno kamenje
Maribor, Volksgartenstrasse 27.

Rošeta

lastnega izdelka v veliki izbiri, vsake vrste. Za poprodajalce dopust. Popravila dobro in po cenam. Samo pri Jos. Antl' g. a. trgovina z jerbasi, Maribor, Šofjini tr., Zraven mestne mostne tehtnice. 231

Vino in sadni mošt, močno, po kvarjenju, zavreto kakor tudi duh po plešanosti se popravi. Prosi se vsorec poslati na naslov. Peter Škerbec pr. o. e. elnem odboru, Gorica, Primorsko. 59

Gospe

ki se dobro upeljane v industrijskih krogih, pri špediterjih, le karnarjih, drogistih, rudnikih, poljedelskih sadragah in veleposelstvih, dobe koristno zastopstvo v kemični tovarni Hugon Pollak Kri. Vinograd, Jungmannova ulica št. 33. 746

Kompletne kurjake

v vsaki velikosti, stroje za valjenje za male in velike posestnike, mlino za drobljenje kosti za pripravo kosti za krmo (na ročno ali gonilno moč), se kupi pri tvrdki Nickerl & Co, družba z o. z. sp. cijalno podjetje za racie nelao gojitev perutnine in druge drobne domače živine, Inzersdorf št. 84. pri Dunaju Zahtevajte velik cenik. Učna knjiga št. 84 za 1.— K v znamkah. (Mosse 1)

Gospodje

ki se dobro upeljane v industrijskih krogih, pri špediterjih, le karnarjih, drogistih, rudnikih, poljedelskih sadragah in veleposelstvih, dobe koristno zastopstvo v kemični tovarni Hugon Pollak Kri. Visograd, Jungmannova ulica št. 33. 746

Želim in prosim

gospode in dame, da mi naznani imena gospodov trgovcev, ki bi prodajali konzumne blago. Dopiši na tovarno Hugo Pollak Kralj Visohrady Jungmannova ulica št. 33. Praga. Nove družbe zbeži 1097

Obleka modre barve za 20 letno deklico; svršna sukinja za dečke in drugo se zamenja za moko, fižol ali koruzo pri Adler, Celje, Glavni trg 16 I. 257

Konjska odeja se zamenja za živce. Naslov: Kranelbiader Koroška cesta 76, Maribor. 195

Prodajalec konzumnih reči in katere tvrdke teh nečoj iskati, naj svoj naslov pošljejo na učebno tovarno Hugo Pollak, Kralj. Vinograd, Praga. Jungmannova cesta št. 33. telef. pisarne 5496, telefona tovarne 5455. 253

Licitacija konj.

V stabilni konjski bolnišnici v Šostanju pri Celju se vrši dne 3. in 17. marca t. l. vselej ob 9. uri predpoldne licitacija konj, ki so potrebni odpočitka.

K licitaciji se dopuste le taki ponudniki, ki se izkažejo kot poljedelci z legitimacijo, potrjeno ob politične oblasti. 268

OKLIC

urada za oblačenje za Štajersko zadevaj č oddajo pletiva lastnikov ovec.

Z odlokom c. kr. trgovskega ministrstva (generalni komisariat za vojno prehodno gospodarstvo) št. 28. 179/IV l. 1917 poobastil se je urad za oblačenje za Štajersko k razdelitvi pletiva dočlenega za lastnike ovac.

Oddaja prične se previdena v začetku meseca marca. Vabijo se torej vsi lastniki ovac, kateri imajo pravico do pletiva, da zglašijo pismeno svojo potrebbičino pri uradu za oblačenje za Štajersko v Gradcu, Burggasse št. 13.

Na posameznika odpadajoča množina znaša k večjemu 25 dkg; najvišja množina za eno domačijo je določena 2 kg.

Do tega predvaja imajo le taki lastniki ove pravico, kateri so oddali redno svojo volno. Takim zoper katere je bilo vpejano zasledovanje radi pomajnklijve oddaje in sl. ali kateri so bili radi tega kaznovani, nimajo te pravice.

Zg. asitve morajo dospeti najkasneje do 15. marca 1918.

Svoječasna oddaja pletiva se bo vršila pri prestojnih odpravnih uradnih za oblačenje ljudstva na podagi izkazni-ce potrebe A, katera se bo brezplačno izročila od deželne-ga urada za oblačenje ljudstva.

Za deželni urad za oblačenje za Štajersko. Predstojnik: Einspinner I. r.

V Gradcu, v februarju 1918.

Zahvala.

Za obilne dokaze iskrenega sočutja povodom prebitke in prerane izgube našega ljubjenega moža oziroma očeta, sina, brata, svaka in strica

Franc Rečnik,

posestnika na Bohovi št. 28 pri Mariboru,

izrekamo vsem našo najiskrenejšo zahvalo. Prav posebno se zahvaljujemo č. duhovščini, pevskemu zboru in vsem prijateljem in znancem za častno spremstvo pri njegovem zadnjem potu. Zahvaljujemo vse, ki so dragemu pokojnika tolažili in obiskovali v njegovi do gotrajni mučni bolezn. Obenem prosimo vse znance za blagohoten spomin ter ga priporočamo še v nadaljno molitev.

Hoče, dne 25. februarja 1918.

Zalujoči ostali.

262

ZAHVALA.

Za obilne izraze iskrenega sočutja, ki so se nam izkazali ob smrti našega ljubega sina in brata

Franček Ričnik,

ki je v najlepši mladosti star 26 let, dne 31. januarja kot žrtev vojne po dolgi, mučni bolezn večkrat previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal, izrekamo vsem najprisrčnejšo zahvalo.

Zahvaljujemo se veleč. g. župniku in č. g. kaplanu, kojih prvi so vodili pogreb in se v gniljivih besedah poslovili od njega. Zahvaljujemo se gg. pevcem za krasno žalostinko, darovalcem krasnih vencev, g. učiteljem, g. orožnikom, vsem prijateljem sosedom znancem, ki so se v tako velikem številu udeležili pogreba, oziroma v njegovi do gi bolezn tožili.

Dragi Franček! Daroval si svoje življenje za domovino, si bil zvest staršem in cesarju, zato naj Ti bo pačnik Vsegamogočni.

Ribnica, dne 6. svečana 1918.

Zalujoči starši, brata, sestre.

232

POSJOJILNICA V MARIBORU

(NARODNI DOM)

naznanja,

da uraduje vsak delavnik
od 1/2 9. do 12. ure dopoldne.

Ravnateljstvo.

205

Kupuje

po najvišji ceni vsako množino 199

kapnin cerkvenih sveč

Milan Hočevar,
Celje, glavni trg.

Posojilnica

v Gornji Radgoni

naznanja, da je že prejela

listine sedmega avstr. vojn. posojila

ter vabi vse one, kateri so podpisali pri njej to posojilo, da si pridejo čimprej po te listine. Ako pa kdo želi, da mu hrani posojilnica zaradi varnosti pred tatvino ali zgubo te listine v svoji blagajni, mora to posojilnici naznaniti. 210

specerijska in kolonijalna trgovina

Ivan Ravnika,
Celje

kupuje po najvišji dnevni ceni
SUHO SADJE ter je za to edini
nakupovalec za okraj Celje.

Lesni delavci

se sprejmejo za sekanje lesa na Slov. Štajerju proti dobri dnevni plači. Vpraša se »Holzindustrie Adolf Wieselmann, Gradec Jakominigasse 72. (6 Kienr.)

Dobroohranjeni

leseni sodi

za petrolej, strojno olje, karbolinej, i. t. d. kupuje po najboljših cenah, 211

Avstr. petrolejska - prometna
družba z o. z., Maribor,
Grajska ulica št. 8.

Vozniki

za izvažanja lesa iz Poljčan in Rogatca se sprejmejo proti dobremu plačilu. »Holzindustrie Adolf Wieselmann, Gradec, Jakominigasse 72. (7 Kienr.)

Drva za kurjavo

trda in mehka, okrogli les, deske in stavbeni les kupuje vsako množino za kolikor mogoče visoke cene. Ponudbe na: »Holzindustrie Adolf Wieselmann, Gradec, Jakominigasse 72. (8 Kienr.)

„Gostilna“

v Ljubljani na prometnem kraju je oddati z 1. majem v najem Naslov: Grajerjevi dediči, Prisojna ulica. 5. Ljubljana. 172

VABILO

rednemu občnemu zboru
Hranilnice in posojilnice v Šmarjeti
pri Rimskih Toplicah,
registrov. zadruga s omejeno zavezo,

kateri se bo vršil v nedeljo, dne 10. marca 1918 ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1917.
3. Čitanje revizijskega poročila Zadrugne zveze.
4. Slučajnosti.

280 Načelstvo.

VABILO na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Pilštanju
reg. zadr. z neom. zavezo,

ki se vrši v nedeljo dne 10. marca 1918 ob 8. uri zjutraj v uradnih prostorih na Pilštanju.

SPORED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1917.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedeni uri ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje na istem mestu in po istem sporedu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

258 NAČELSTVO.

Vabilo!

Čebelarska podružnica Zgornje
dravsko polje,
priredi svoj

redni občni zbor

v nedeljo dne 10. marca, točno ob 2. uri popoldan, pri gosp. Francu Pišek Orehova vas. Čebelarji, člani in nečlani se k obilni udeležbi uljudno vabijo. 259

Prošnja Slovencev v Nemčiji.

Slovenci v Gladbecku v Nemčiji pristržno prosijo veleč. duhovništvo in druge dobrosrčne rojake v domovini, ki imajo na razpolago kaj knjig, da nam blagovolijo za povečanje naše majhne slovenske knjižnice odstopiti slov. knjige. Tukajšnji Slovenci se vrlo zavedajo svoje narodnosti, a manjka jim slovenskega čtiva. Za vsak najmanjši književni dar izrekam že vnaprej v imenu gladbeških Slovencev svojo najpristrčnejšo zahvalo.

Za Slovence v Gladbecku:
Kaplan Tensundern,
Gladbeck, Westfalen, Nemčija.

KUPIM

za vojaštvo 30—40 vagonov bele repe, korenja, krme in pese po najboljših cenah.

Ponudbe z navedbo cene za vagon na naslov:

A. KREPEK,

MARIBOR, Bismarkova ul. 19. 22

„Panorama-International“

Maribor, Grajski trg štov. 3, sraven gostilna „k črnemu orlu“ se priporoča za obilen obisk. Odprto sed dan. Vstopnina 30 v. otroci 20 v. Predstava traja 25 minut. Vojni dogodki iz vseh bojišč, pokrajine vseh dežel celega sveta v naravni velikosti, slikovite in resnične. Za malo denarja in malo izgubo časa se vidi mnogo zanimivosti celega sveta. Kdor si enkrat ogleda „Panorama“, pride spet, ker se vedno nove predstava.

SIJAJNO BODOČNOST

imajo turške srečke in nove srečke avstr. Rdečega križa vsled njihove vedno zvišujoče se denarne vrednosti! Vsaka srečka zadene! Glavna dobitka znašata čez

1.000.000 kron

Natančno pojasnilo z originalnim načrtom razpošilja brezplačno: Srečkovno zastopstvo št. 15, Ljubljana. 243

OKLIC.

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin. Pri c. kr. okrajnem sodišču na Vranskem so na prošnjo dedičev dne 25. avgusta 1916 umrlega posestnika Leopolda Orožim iz Gomilkega na prodaj po javni dražbi nepremičnine vl. št. 94 kat. obč. Gomilsko s hišo pop. št. 30 na Gomilskem, gospodarskim poslopjem kozolcem, njivami, travniki in gozdi na dalje vl. št. 6 kat. občine Sv. Matevža s pravico do sorabe pašnika vaške občine na Gomilskem združeno s prvoznačeno nepremičnino — vse to kot celota — pa brez pritiktin. Vsem nepremičninam se je u-tanovila izklicna cena 21.493 K 54 h.

Dražba se bo vršila dne **18. marca 1918** ob 10. uri dopoldne v hiši, ki jo je prodati sami.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmejo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je izročiti gospodu c. kr. notarju Mihaelu Jezovšek.

Dražbene pogoje se zamore upogledati pri sodišču odd. I do 17. marca 1918 in na dan dražbe pri sodnem komisarju na Gomilskem h. št. 30.

C. kr. okrajno sodišče Vrasko odd. II, dne 6. svečana 1918.

A 221/16
14**Smrekovo skorjo,**

čreslo in kostanjev les kupi vsako množino

Jakob Vrečko.

Maribor, Cvetlična ulica št. 8.

ZAHVALA.

Za obilne dokaze odkritega sočutja in za darovane vence povodom težke, nenadomestljive in prerane izgube moje nad vse ljubljene žene

Marije Lepoša rojene Zavratnik,

izrekam vsem svojim znancem in prijateljem, posebno pa sosedom, najprisrčnejšo zahvalo. Zlasti zahvaljujem vse, ki so blago ženo to lažili v težki bolezni in njim ki so pri pogrebu iskazali moji nepozabni ženi zadajo čast. Konečno še se posebno iz srca zahvaljujem č. g. duhovnikom za njih trud v bolezni in ob smrti moje žene.

V Mekotnjaku, dne 18. febr. 1918.

220

Franc Lepoša.

Občinski odbor v Žetalah naznanja žalostno vest, da je njegov odbornik gospod

Maks Berlisg,

trgovec, posestnik in poštar,

dne 24. februarja ob enih po polnoči v Gospodu zaspal.

226

Posojilnica v Žetalah naznanja žalostno vest, da je njen načelnik g.

Maks Berlisg,

trgovec, posestnik in poštar,

dne 24. februarja ob enih zjutraj v Gospodu zaspal.

227

Krajni šolski svet v Žetalah javi žalostno vest, da je njegov marljiv član in krajni šolski ogleda gospod

Maks Berlisg,

trgovec, posestnik in poštar,

dne 24. februarja ob enih zjutraj v Gospodu zaspal.

228

Gumij za cepljenje trt,

ima naprodaj, dokler je v zalogi

Franc Ogrizek, trgovec z vinom in sadjem,

GRADEC, Parkstrasse št. 7.

193

Tužnim srcem javljamo žalostno vest, da je naš ljubi, dobri oče, dedec, praded, tast in brat, gospod

Martin Korman,

bivši veleposestnik na Kumenu

po dolgi mučni bolezni v 88 letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se vrši v torek, dne 26. februarja od hiše žalosti k Mar. Devici v Puščavi.

V Puščavi, dne 23. februarja 1918.

Žalujoče rodbine:

Korman, Pernat, Pipuš.

V neizmerni žalosti sporočamo svojim sorodnikom, znancem in prijateljem, da je naš blagi oče

JAKOB KARBA,

kovač v Ključarovecih,

po kratki in mučni bolezni previden s sv. zakramenti, dne 15. svečana mirno v Gospodu zaspal.

Zahvaljujemo se č. g. duhovniku in vsem, kateri so spremlili našega ljubega očeta k zadnjemu počitku.

Ljubi oče! Bog vam daj sveti raj!

Ključaroveci pri Sv. Križu, dne 18. febr. 1918.

225

Žalujoči ostali.

Muzej

Slovenskega zgodovinskega društva, Maribor, Koroška cesta št. 10. Darujte zanj vse zgodovinsko važne predmete, osobito vojne spomine.

Proda se enonadstropna lepa

hiša v Celju.

Cena 60.000 K. Naslov: Marija Grobelnik Celje, Gaberje 21. 178

Naznanilo.

Naznanjam da bom v začetku meseca marca 1918 začel izdelovati

:: bučno olje in olje iz solnčnic ::

v lastnem mlinu. Pripomnim, da izdeluje moja hidravlična stiskalnica (preša) olje brez uporabe platna!

Se za obilni obisk priporoča:

Zorčič Alojzij,

lastnik valčnega mlina na **Bregu pri Ptujju.**

225

Franciška Koroschetz, roj Löschnigg naznanja v svojem, kakor tudi v imenu svojih otrok, otrok sorodnikov in vnukov ter v imenu vseh drugih sorodnikov, vseh prijateljev in znancev pretužno vest, da je njeni iskreno ljubljeni, nepozabni soprog, ozir. oče, tast, stric prastric g.

Lovro Koroschetz,

trgovec in hišni posestnik,

po dolgi, težki bolezni, previden s svetimi zakramenti dne 22. februarja 1918 ob 4. uri popoldne mirno v Gospodu zaspal.

Telesni ostanki dragega rajnega so se v nedeljo dne 24. februarja ob 1/2 4 uri popoldne v hiši žalosti, Tržaška cesta št. 4 slovesno blagoslovili in na cerkvenem pokopališču v Pobrežju začasno izročili materi zemlji.

Sv. maša-zadušnica se je brala pondeljek dne 25. februarja v župni cerkvi Sv. Magdalene.

Maribor, dne 22. februarja 1918.

226